Dziś 10 str. Cena 15 gr.

BIAŁOSTOCKI KURJER POLSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Warszawska 18, tel. 235. — NACZELNY REDAKTOR przyjmuje od godz. 7 do 8 wieczorem. — ADMINISTRACJA czynna od godz. 9 rano do 2 popoł. i od 5 do 7 wiecz.
Jednocześnie prenumeratę i ogłoszenia na „Białostocki Kurjer Polski" przyjmuje się w Drukarni Polskiej ul. Warszawska 61.

№ 80. BIAŁYSTOK, niedziela dn. 14 grudnia 1924 r. Rok I.

Kino „MODERN".

Dziś! Arcydzieło wytwórni „NORDISK" Kopenhaga.

Jej ostatni taniec

(Tragedja kabaretowej tancerki)

Dramat życiowo erotyczny w 8 aktach.

W ROLACH GŁÓWNYCH:
Znakomici artyści duńscy
KARINA BELL
ANGELLO FONS

Kabarety — Tańce wschodnie — Polowanie
Wspaniałe widoki — Mistrzowska gra.

Kasa 5.30 np. Początek 6. 30 w.

NAUKA w KOMPLETACH
dla dzieci ze sfer inteligentnych
ul. Waszyngtona Nr. 7 m. 2

Polska Drukarnia w Białymstoku Sp. Akc.
ul. Warszawska Nr. 61, tel. 273.
Wykonywa wszelkie roboty w zakres drukarstwa wchodzące.
PRZY DRUKARNI
INTROLIGATORNIA i FABRYKA KRJETÓW
CENY UMIARKOWANE
Zamówienia przyjmują się od godz. 8 rano do 6 wiecz. w drukarni, jak również mogą być dawane przedstawicielowi naszemu po za drukarnią.
WYKONANIE ROBÓT ARKUSZOWE.

UWAGA NA OBUWIE
0000 PAR OBUWIA
4 pary tylko za zł. 40 franko c/o
Z powodu [illegible] fabryki o [illegible] zmniejszenia się w dobiegających [illegible] sprzedaję wielką ilość obuwia pochodzącego z [illegible] produkcji:
[illegible] zatem, każdemu [illegible] zapis [illegible] 2 pary trzewików męskich [illegible] pary trzewików damskich [illegible] do [illegible] wysyłki [illegible] obuwia skórzana podeszwa najwyższej [illegible] czarna lub [illegible] [illegible] odszyte, [illegible] według [illegible]
[illegible] 4 pary kosztują tylko zł. 40, [illegible]
Wysyłka za zaliczką.
A. GLASER, EKSPORT OBUWIA
Czeski Cieszyn № 33
[illegible] Bezpłatnie i gdyż towar nie odpowiada [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] się [illegible]

Biuro Rolniczo-Techniczne
Inż. St. Nawakowski
Żądka z opr. odp.
Białystok, Rynek Siemny 10.
CENTRALA Warszawa ul. Kredytowa 4
ODDZIAŁY w Dawidgródku, Horodzieju i Nowogródku
Zaopatruje gospodarzy, kołka rolnicze i kooperatywy w pługi, brony, kultywatory, kierzały, siekiernie, młotownie, parniki, kosy do wszystkich sieczkarni, wirowki i konwie do mleka, jemesie, odkładnice, widły, łopaty po cenach najniższych i na kredyt 92

Z Rady Miejskiej.

Rada Miejska na posiedzeniu swem dnia 12 grudnia r. b.

1) Dokonała wyboru kandydatów na ławników do Sądu Pokoju. Obrani pp. Hupt h. E. Kitsze i Sokolski.

2) Uchwaliła w drugiem czytaniu zaciągnięcie pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego na spłacenie pożyczki, udzielonej przez Min. Pracy i Op. Społeczne, na zaległe bezrobocia.

3) Powołała do życia Komisję podatkową w skład której weszli wiceprezes R. M. Wł. Olszański oraz r. r. F. Godyński, dr. Siemaszko, r. Wasilewski.

4) Upoważniła prezydenta miasta do prowadzenia przedwstępnych pertraktacji w sprawie zaciągnięcia pożyczki amerykańskiej na cele inwestycji miejskich (rozbudowa rzeźni, hale targowe, kąpiele ludowe)

Nakrycie komunistów.

Ostatnimi czasy organa policji państwowej na terenie Województwa Białostockiego — przeprowadziły cały szereg likwidacji kół młodzieży komunistycznej. Między innemi w dniu 7 b. m. Ostrowiu natrafiono na zebranie odbywające się pod przyżywką zebrania sportowego młodzieży owskiej. Dokonana natychmiast rewizja ujawniła bardzo cenny materjał pod postacią najrozmaitszej bibuły treści komunistycznej, rezolucji koła młodzieży komunistycznej w Ostrowiu, sprawozdania kasowe, korespondencje z komunistami innych miast jak: Makow, Sokołów, Siedlce, Będzin, Ostrołęka, Łomża, Zerebb — Kościelne. Koło to (w Ostrowiu) było zależnem od Centrali w Warszawie. Ogółem dokonano około 20 rewizji w tem 15 osób aresztowano. Charakterystyczną jest znalezioną w brudnopisie zredagowana przez jednego z członków Mł. Kom. odezwa pod tytułem Policja.

Odezwa ta nawołuje policję do wywalczenia wolności dla osób zamkniętych w więzieniu — ulżenia swoim braciom, siostrom, ojcom, którzy z winy tychże policjantów ze względu na brak zrozumienia walki proletarjatu z kapitalizmem, muszą ci płieć. Odezwa zakończona jest szablonowemi hasłami jak np. Niech żyje trzecia międzynarodówka! Niech żyje dowódca komunistyczny! Niech żyje socjal rewolucja! Niech żyje zjednoczony rewolucjonistyczny robotniczy front! Należy nadmienić, że współdziałanie i poczucie obowiązku obywatelskiego mieszkańców dla organów policji miejscowej odegrały wydatną pomoc.

FARBYKA MECHANICZNA
Wiktora Winawera
WARSZAWA,
Leszna Nr. 104, telefon Nr. 159-28.
Istnieje od roku 1858.

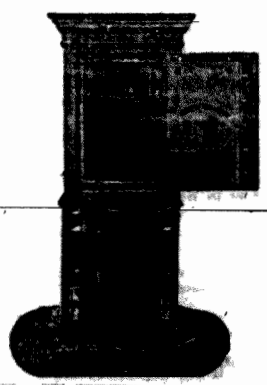

SPECJALNOŚĆ:
Kasy: ogniotrwałe, pancerne
Skarbce (Safes)
Szafy żelazne: bankowe, depozytowe
Kufry żelazne
Kasetki

POLSKI BANK PARCELACYJNY
Sp. z odp. ogr.
Jagiellońska 54. BYDGOSZCZ Telefon № 1340.
Przeprowadza parcelacje na rachunek własny oraz właścicieli, pośredniczy przy sprzedaży i dzierżawie nieruchomości — członkom udziela rad bezpłatnie w sprawach nieruchomości i korzystnem lokowaniu kapitału.
Przyjmuje wkłady i drobne oszczędności na nader korzystnych warunkach.
Ekspozytura w Białymstoku: Aug. Stys Fiek. prezes Zw. Inw. Wojennych.

WODEWIL Nowy-Świat 43. Pocz. o g. 5.30, ost. 10.

MODELKA Dramat salonowy w 8 akt. na tle zagadnienia **co jest moralniejsze** ŚLUB BEZ MIŁOŚCI czy MIŁOŚĆ BEZ ŚLUBU W ROLI GŁÓWNEJ **Corinne Griffith**

„ŚWIATOWID" Marszałkowska 111. Początek godz. 2-ej.

PAT & PATACHON Nad program: Najkomiczniejsza farsa-groteska p. t. „Filmujcie sami" Wspaniały program humoru i śmiechu w najlepszej i najnowszej kreacji p. t. „TANCERECZKA" Nikt nigdy nigdzie nie usmiał się tak, jak uśmieje się na tym rekordowym programie.

„SŁOWY" Marszałkowska 112. Początek o godzinie 6-ej. Dla dzieci i młodzieży dozwolone

KRÓLOWA MODY MAE MURRAY W PRZEPIĘKNEJ 7-io AKTOWEJ KOMEDJI p. t. **„FRANCUSKA LALKA"** Obraz wł. DHI. „ESTEFILM"

„FILHARMONJA" Jasna 5. Pocz. o 6-ej.

WZNOWIENIE MONUMENTALNEGO DRAMATU p. t. 10 AKTÓW—2 SERJE RAZEM W JEDNYM PROGRAMIE. **„SZAŁ NAMIĘTNOŚCI"** W rolach głównych: **Dorothy Dalton i Conrad Nagel.**

NOWY Marszałkowska 125 Początek o godz. 5-ej Ostatni seans o 10-ej

Mary Pickford w roli rozkosznego podlotka w 9-aktowym dramacie p. t. **Dziewczynka z Ostendy** dla dzieci i młodzieży dozwolone

Jeszcze żadna artystka świata nie odtworzyła tak genjalnie roli podlotka, jak MARY PICKFORD, symbol wdzięku i piękności, sława i ulubienica obu półkuli.

Kino PAN Nowy-Świat 40 Początek o godz. 5-ej Ostatni seans o 10-tej

TYLKO U NAS! **QUO VADIS...?** Ostatnie 2 dni. **z Emilem Janningsem** w roli **NERONA** Całość 14 aktów w jednym programie.

Klasyczne wyłogi kwadryd Walka Tetyna z Turem! Triumf nowej prawdy! Prowadzi lwów na arenie cyrkowej! Męczeństwo pierwszych chrześcijan! Blask i upadek świata pogan!

Zmartwychwstające iunctim.

Konferencja londyńska była punktem zwrotnym nie tylko co do *meritum* sprawy odszkodowań, ale i co do formalnego jej traktowania. Wobec ogromnej doniosłości owej rzeczowej strony sprawy mnie, stosunkowo zwracano u nas uwagi na jej stronę formalną, na fakt że w Londynie pękło *iunctim*, utrzymywane dotąd między kwestją odszkodowań a dwiema innemi kwestjami długów międzysojuszniczych i bezpieczeństwa.

To potrójne *iunctim* bronione było dotąd przez Francję — Włochy obstawały przy podwójnem, rzędzy odszkodowania mi a długami wojennemi — Anglja zaś, jak świadczyła znana nota lorda Balfoura z 1 sierpnia 1922, godziła się na to ostatnie stanowisko. Wszystko to jednak przedstawiało bardzo względną wartość, ile że Stany Zjednoczone, główny wierzyciel zubożałej Europy, a zarazem główny jej bankier przy przyszłem uregulowaniu sprawy reparacyjnej, odrzucały kategorycznie wszelki związek między tą sprawą a odbiorem swych wierzytelności, nie mówiąc już nawet o kwestji ubezpieczenia pokoju w Europie, do której zasadniczo mięszać się nie chciały.

Anglja pierwsza, po upadku gabinetu p. Lloyd George'a, wyciągnęła konsekwencje z tego stanu rzeczy. Kiedy zamiast sir Roberta Horne p. Stanley Baldwin jako kanclerz skarbu w rządzie p. Bonar Law pojechał do Waszyngtonu i dokonał tam „ufundowania" długu wojennego angielskiego, *iunctim* z reparacjami doznało pierwszego wyłomu. P. Poincaré trwał jednak przy niem z konsekwencją, która go cechuje, a która w tym wypadku okazała się bezpłodną, bo nie pozwoliła mu załatwić ani sprawy odszkodowań, ani długów francuskich wobec Ameryki i Anglji, ani — mimo okupacji Ruhry — sprawy bezpieczeństwa. Francuski prezydent ministrów zamiast rezultatu w którejkolwiek z tych spraw trzymał silnie w ręku formułę, łączącą je w jedną całość.

Miał więc zupełną słuszność jego następca, gdy w lecie roku bieżącego zrzekł się formuły, która żadnych nie otwierała Sezamów, a uwieczniała chaos gospodarczy w Europie. Mógł to uczynić z gestem ofiary, złożonej przez Francję na ołtarzu pokoju i odbudowy świata. P. Mussolini wolał — wbrew włoskiej tradycji — dokonać tego cicho i bez gestów, wolał raczej maskować niż markować wycofanie się swoje ze stanowiska, które było niemożliwe do utrzymania. Anglja p. MacDonalda dawno już była z rozwiniętemi sztandarami przeszła do obozu amerykańskiego, przeciągając za to Amerykę w sprawie odszkodowań do obozu europejskiego. Na tem przeciągnięciu polegał sukces londyńskiej konferencji.

Ale i gest ofiary p. Herriota nie pozostał bez następstw. Postanawiając w Londynie dyskocjować odszkodowań, bezpieczeństwa i długów międzysojuszniczych, uchwalono równocześnie, że te dwie ostatnie sprawy mają w najbliższym czasie przyjść na wokandę. Pierwsza z nich została bezpośrednio potem pchnięta na tor genewski i załatwiona przez protokół z 2 października r. b., którego wejście w życie uległo pewnej zwłoce z powodu zmiany rządu w Anglji, ale który pozostał podstawą ubezpieczenia pokoju. Świadczą o tem doniosłe enuncjacje rzymskie pp. Brianda i Benesza. Wydaje się, jakby dzieła genewskiego nie zdołała obalić nawet taka potęga europejska jak narodowa demokracja w Polsce.

Natomiast o zapowiadanej kilkakrotnie, i zawsze odkładanej konferencji w sprawie długów międzysojuszniczych przestano mówić i pisać. To też jak głośny wystrzał armatni rozległa się w tej ciszy wiadomość, że Francja prowadzi nie już ogólnikowe *pourparlers*, ale bardzo poważne rzeczowe pertraktacje z Ameryką o konsolidację swego długu — i że rozmowy między p. Jusserandem a p. Mellonem w Waszyngtonie mogą jeszcze przed styczniem t. j. przed bliską zmianą na stanowisku ambasadora francuskiego doprowadzić do formalnego układu.

W Anglji podniosła się wrzawa w prasie i w parlamencie. Dzienniki różnych obozów, głównie jednak liberalne, zapytywały, dlaczego Francja rozpoczyna rzecz od amerykańskiego końca, skoro przecież Anglja, drugi jej wierzyciel, gotowa była po uregulowaniu sprawy odszkodowań przyznać jej bardzo korzystne warunki spłaty długu? Wzburzenie wzmogło się, gdy z Waszyngtonu nadeszła wiadomość o stanowisku prezydenta Coolidge'a w tej materji. Szef egzekutywy amerykańskiej proklamował bowiem zasadę różniczkowania dłużników: zapowiedział przyznanie korzystniejszych warunków spłaty tym z nich, którzy znajdują się w dłuższem od innych położeniu finansowem. Oznacza to oczywiście w pierwszym rzędzie Francję, która dla wspólnej sprawy aljantów w wojnie największe poniosła ofiary nietylko krwi ale i mienia.

Nowa zasada Prezydenta, przyjęta została okrzykiem oburzenia w parlamencie angielskim. Mowy pp. Lloyd George'a i sir Johna Simona w dyskusji adresowej są wyraźnemi objawami tego wzburzenia. Nic dziwnego. Enuncjacja p. Coolidge'a rozwiewa iluzje, której oddawano się powszechnie w Anglji, że w razie uzyskania przez Francję korzystniejszych w Waszyngtonie warunków przyjdzie także do rewizji układu, zawartego przez obecnego premjera, p. Baldwina, w grudniu 1922, czyli do złagodzenia twardych klauzul spłat angielskich. Wobec ogromnego obciążenia podatkowego w Anglji perspektywa ta była dla każdego gabinetu bardzo ponętna. Trzeba się będzie z nią pożegnać. To boli.

To też w prasie i w Izbie gmin obok krzyku odezwał się i zgrzyt: skoro Francja może płacić Ameryce, niech płaci także i Anglji — nowy kanclerz skarbu, p. Winston Churchill, powinien natychmiast podjąć stosowne w tym względzie kroki. Na razie p. Churchill ograniczył się do wypowiedzenia w tej sprawie mowy, której streszczenie podajemy poniżej, a której ton wydaje się dość spokojnym.

Po pewnym namyśle i opinja angielska powinnaby się uspokoić. Francuski minister skarbu, p. Clémentel, wie doskonale, dlaczego rozwikłanie sprawy długów rozpoczął nie w Anglji lecz w Ameryce? Wszak jestto warunek dalszej kooperacji Ameryk w obudowie starego świata, której ważną część stanowi kredyt amerykański dla Francji w celu stabilizacji jej waluty. Między rokowaniami p. Jusserandа a ostatnią, tak bardzo dla Francji korzystną pożyczką Morgana istnieje niewątpliwie ścisły związek.

W sprawie swego bezpieczeństwa musi Francja czekać, póki nowy rząd angielski nie zajmie się co do swego stanowiska wobec protokołu genewskiego. Miałaby w sprawie swej sanacji finansowej i gospodarczej czekać, aż tenże rząd namyśli się, co robić ze sprawą długów międzysojuszniczych? Właśnie rozluźnienie powstanie tej sprawy w Waszyngtonie może przyczynić się do przyspieszenia tempa myślenia w Londynie, które bywa nieco powolne.

Kto chce się przekonać, jak dalece Paryż a nie Londyn ma w tej kwestji rację, niech zajrzy do prasy — angielskiej. Doskonale zawsze informowany waszyngtoński korespondent „Timesa" donosił 30 n. ze właściwą rokowania z p. Jusserandem prowadzi nie sekretarz finansów, p. Mellon, lecz sekretarz stanu p. Hughes we własnej osobie. „Znaczy to — depeszował — że nie chodzi o długi francuskie sam w sobie, lecz jako o część rozległej sieci finansowych i politycznych stosunków. Wchodzi więc w grę kwestja największej wagi dla Europy, czy nie jest to zapowiedź wycofania się ze skrajnie amerykańskiego stanowiska, wykluczającego wszelki związek między długami Europy w Ameryce, długami wzajemnemi sojuszników i problematem odszkodowań niemieckich".

I istotnie, prezydent Coolidge w jednej ze swych ostatnich enuncjacyj wypowiedział bardzo znaczące w tej mierze słowa. „Nie wolno nam żywić nadziei, że wiecznie będziemy krajem szczególnie faworyzowanym, wyspą szczęśliwych, wyniesioną ponad poziom reszty ludzkości. Jeśli nie mogliśmy uniknąć wciągnięcia w wojnę, której przyczyny były nam równie obce, jak jej podstawy, chociaż my u siebie dawno te kwestje rozwiązaliśmy, jakże możemy myśleć o pozbyciu się naszej części odpowiedzialności wobec innych problematów światowych, które muszą być rozwiązane w atmosferze pokoju i dobrej woli?"

O ile słowa te są naprawdę zapowiedzią zwrotu w polityce Stanów Zjednoczonych, to oznaczają one największy sukces Francji także z punktu widzenia ogólno-europejskiego interesu. Zrzeczenie się we właściwym momencie *iunctim* między odszkodowaniami, bezpieczeństwem i długami międzysojuszniczemi doprowadziłoby w ten sposób do ponownego odzyskania go już nie w kszałcie abstrakcyjnej formuły, lecz potężnej rzeczywistości. Anglja doprawdy nie ma powodu do złego humoru. Polska zaś, która świeżo — znowu w bardzo właściwym momencie skonsolidowała swój dług amerykański, ma wszelki powód do otuchy i nadziei.

Zm.

Kwestja długów międzysojuszniczych w Anglji.

[illegible]

[illegible] zewnętrzny [illegible] dokładnej [illegible] Churchill zamierza [illegible] angielski chce przyjść z pomocą [illegible] nie brał pod uwagę [illegible] funtów sterlingów, stanowiących warunek zabezpieczenia w [illegible] na początku wojny na cele kredytów własnych i kredytów dla [illegible] Churchill przypomniał, że współpracowania [illegible] polityki rządu angielskiego w stosunku do tego zagadnienia pod kierunkiem byłego jeszcze w roku p. Balfoura. Od czasu ogłoszenia tej noty, jak stwierdza Churchill, odszkodowania niemieckie w postaci 26 proc. opłat celnych od wywozu towarów niemieckich oraz przewidziane w planie Dawesa stały się bardziej realne, a przeto bardziej wartościowe. W reszcie minister przestrzega, że jeżeli chodzi o notę Balfoura, to należy ją przystosować do okoliczności dzisiejszych i stać na straży interesów państwa na wypadek odbyłych ze strony Niemiec.

SZKOŁA TAŃCÓW balonowych najmodniejszych artystki baletu **Zofji Pilasz, Zgoda 8.** Nauka w kościołach i odzielnie. 8627 Pierwszorzędne siły nauczycielskie żeńskie i męskie.

CYRK Dzisiaj St. Kruczkowski ul. Ordynacka Poczt. 4-w. Dziś i codziennie Wielkiem programie Świątecznym nowoangażowanych artystów

Refleksje.

MOSKITY I PIRAMIDY.

Już pisałem o tem, co to jest „Pro Patria". Kilka dni temu monarchistyczne pisemeczko dało znać o sobie na ulicy, pragnąc zapewne w ten niewytworny sposób naprawić swą sytuację, którą samo tak określa: „Przy dotychczasowej liczbie prenumeratorów i prowadzonej propagandzie, wpływ za prenumeratę nie pokrywa kosztów papieru, druku i administracji wydawnictwa „Pro Patria".

O prenumeratorach mam takie zdanie, popra każde pismo pod warunkiem żeby było interesujące. „Pro Patria" nie ma pojęcia jak mogłaby zainteresować opinję nawet swoim programem, który ma ten urok, że staje wprost dzisiejszej rzeczywistości, z której nikt nie może być zadowolony. Ale pisemko uszczy ów urok bezbrzeżną naiwnością i przygnębiającą pustką swych wywodów. Niechby wzięło przykład z niektórych organów monarchizmu francuskiego, są interesujące, pisane z sensem, można je czytać. Ale kto parę razy (już przy pewnym uporze) wziął do ręki organ monarchistów warszawskich, musi sobie powiedzieć, że szkoda czasu na czytanie takich bałamuk. Spotyka się tu od czasu do czasu niezła mimowolną humorystykę. Np.: „W wykładzie naszych punktów wyjścia jest widocznym brak założeń ekonomicznych. Będziemy bardzo skrzętnie podawali myśli i fakty z tej dziedziny w miarę ich posiadania" (!) Ale to za mało. Takie dawki mimowolnej humorystyki znajdujemy we wszystkich niemal naszych numerach, więc nie mogą one stanowić takiego specjalnego magnesu przyciągającego uwagę.

Sądzę, że monarchja w Polsce nie jest ciągnąca, choćaż sobie jej nie życzę. Nie dałbym głowy za to, że mój prawnuk, albo nawet wnuk nie będzie świadkiem koronacji Jego Królewskiej Mości. Może Ludzkość zesza nie wymyśliła wszystkich instytucji politycznych. Przeciwnie: z mozołem buduje to, co potem z niemiłejszym trudem wywraca. Wywody znakomitego myśliciela włoskiego, Giambattisty Vico (1668—1744) o „spiralnym ruchu" postępu ludzkości, nie straciły na powadze swej argumentacji. W ciągu znanych nam mniej więcej kilku tysięcy lat dziejów politycznych świata, życie narodów toczyło się istotnie pod znakiem „corso" i „ricorso":

„Ludzie—pisał Vico—naprzód pragną wyzwolić się od poddaństwa i zdobyć równość: taka jest masa ludowa w republikach arystokratycznych, które się z biegiem czasu przemieniają na republiki ludowe. Później dążą do przewyższenia równych: taka jest masa w republikach ludowych, które się rozkładają na republiki kilku ludzi potężnych. W końcu chcą stać ponad prawami, są w szarcie, czyli republiki ludowe rozpadają się, nad które niemasz gorszej tyranji, gdyż tylu w nich jest tyranów, ile indywiduów i nieuczciwych w państwie. Wówczas następuje powrót do monarchji"

Jak będzie wyglądało nasze „ricorso" (bieg powrotny) w ciągu najbliższych kilku pokoleń, kto to wiedzieć może! Jedno jest pewne, takie pisemka jak „Pro Patria" i takie grupki obywateli, jak ci monarchiści, w dziejach politycznych narodu nie mają miejsca. Nie istnieją w historji. Muchy i moskity zostawiają na piramidach mało do grzęzgnienia śladu, ale piramid nie kruszą.

Wida.

Sesja Rady Ligi Narodów.

Pozdrowienia p. Tittoni'ego.

RZYM 12.12 (PAT) Na wczorajszem publicznem posiedzeniu Rady Ligi Narodów przewodniczący Mello Franco odczytał list prezydenta senatu włoskiego Tittoni'ego z wyrazem powitania dla członków Rady, a następnie przypomniał wzniosłe słowa, wypowiedziane przez Tittoni'ego w senacie d. 5-go b. m. a podnoszące usługi, jakie oddała Liga Narodów światu. Włochy — mówił Mello Franco—zajmować będą zawsze wśród członków Ligi Narodów miejsce, należne im z tytułu ich historji i wielkości narodu. W zakończeniu przewodniczący proponuje wysłanie w imieniu Rady Ligi do Tittoni'ego pisma z podziękowaniem za przyjęcie, jakiego doznali członkowie Rady ze strony przedstawicieli narodu włoskiego i z wyrazami uznania za wydatne współdziałanie Włoch we wspólnem dziele Ligi Narodów. Propozycję tę Rada przyjęła jednomyślnie.

Granica Turcji z Irakiem.

W dalszym ciągu posiedzenia przedstawiciel Szwecji Beck złożył sprawozdanie w kwestji granicy pomiędzy Turcją a Irakiem zaznaczając, że decyzja przyjęta przez Radę Ligi w Brukseli, odnosząca się do prowizorycznej granicy pomiędzy temi dwoma krajami, została już wykonana bez żadnych trudności.

Mniejszości na Bałkanach.

Następnie Rada Ligi zajmowała się zagadnieniem ludności muzułmańskiej, pochodzenia albańskiego w Grecji i wogóle sprawą ochrony mniejszości i wymiany ludności. Sprawozdawca Quinones de Leon oświadczył, iż wymiana ludności powinna całkowicie należeć do kompetencji komisji mieszanej. Mówca podniósł również, że traktat o mniejszościach nakłada na Ligę Narodów obowiązek przekonania się, czy wymiana nie obejmuje osób, które powinny być wyłączone od niej. W konkluzji Quinones de Leon oświadczył, iż dnia aby zwrócila się do neutralnych członków mieszanej komisji dla wymiany ludności grecko-tureckiej o przyjęcie na siebie roli mandatarjuszy Rady w kwestji ochrony mniejszości albańskiej w Grecji. Rada Ligi przyjęła sprawozdanie Quinones de Leona.

Zagłębie Saary.

Delegat włoski Salandra złożył sprawozdanie w sprawie oświaty publicznej w zagłębiu Saary, ilustrując nieporozumienia, jakie powstały pomiędzy Francją i Niemcami w odniesieniu do tych postanowień traktatu wersalskiego, które omawiają działalność szkół w zagłębiu Saary, utworzonych przez te dwa narody. Sprawozdawca podkreślił, że dokumenty, przedstawione przez komisję rządzącą wykazują, iż komisja badała sprawę szkół nietylko z punktu widzenia prawnego, ale i politycznego i moralnego. Rada Ligi uchwaliła odwołać się do roztropności komisji rządzącej dla zagłębia Saary, wyrażając przekonanie, że komisja potrafi znaleść środki do usunięcia zaniepokojenia, jakie sprawa ta zdaje się wywoływać w pewnych kołach ludności zagłębia.

Pomoc dla ofiar klęski.

Wreszcie Rada Ligi zajmowała się projektem Włocha Ciraolo w sprawie utworzenia międzynarodowej federacji wzajemnej pomocy dla ludności krajów dotkniętych klęskami i przyjęła propozycję sprawozdawcy Salandry o powołaniu komisji, któraby w porozumieniu z sekretarjatem generalnym opracowała raport, określający cele federacji i jej środki finansowe. Raport ten złożony zostanie następnemu ogólnemu zgromadzeniu Ligi.

Po tej patetycznej Solistka Berta Crawford. laina, który wraca do Londynu, posiedzenie publiczne zostało zamknięte.

Sprawy gdańskie.

RZYM, 12.12. (PAT.) Na dzisiejszem posiedzeniu Rady Ligi omawiano szereg spraw gdańskich; przedewszystkiem omawiano sprawę wydalania gdańszczan z Polski. W tej sprawie specjalnie powołany komitet prawników wypowiedział się na korzyść tezy polskiej, a mianowicie, że Polska ma prawo wydalania obywateli gdańskich wedle swego uznania. Referent Quinones de Leon wypowiedział się w sensie ustalonym przez komitet prawników.

Wreszcie trzy sprawy, a mianowicie: kwestja ratyfikacji umów polsko-gdańskich, podziału instytucji prawa publicznego w Gdańsku oraz sprawy celne odłożone do sesji marcowej Rady, przyczem, na prośbę delegacji gdańskiej, delegat polski obiecał przedstawić rządowi polskiemu życzenie wolnego miasta, ażeby miało ono możność wypowiedzenia się w razie zmiany ceł wywozowych w Polsce. Po wyczerpaniu porządku dziennego wyszedł komisarz Ligi Mac-Donnell oświadczył, że uważa za niepożądane, aby znaczna ilość spraw gdańskich była przekazywana decyzji Rady. Wyszedł komisarz prosił Radę, ażeby go upoważniła do obmyślenia środków zmieniających ten stan rzeczy. Minister Strassburger odpowiedział, że projekt wysokiego komisarza jest całkowicie zgodny z zamiarami rządu polskiego. Prezydent Sahm przyłącza się do oświadczenia Strassburgera.

Oświadczenie p. Strassburgera o Gdańsku.

RZYM, 12.12. (PAT.) „Messagero" zamieszcza długi wywiad z generalnym komisarzem Rzeczypospolitej w Gdańsku Strassburgerem na temat spraw gdańskich. Minister Strassburger przedstawił sprawy, znajdujące się na porządku dziennym obrad Rady Ligi Narodów i wyjaśnił powody przedstawiania Radzie różnego rodzaju spraw. Generalny komisarz Rzeczypospolitej zaznaczył, że Polska ożywiona jest tendencjami pokojowemi i że pragnie zawsze takich decyzji i takiego rozwiązania konfliktów, które nie stawałyby się przyczynami nowych sporów. Uważam za niewskazane — mówił p. Strassburger — tego rodzaju teoretyczne rozwiązywanie spraw, które w praktyce nie może być zastosowane. Z kolei p. Strassburger przedstawił rozwój ekonomiczny Gdańska, postępujący w miarę zwiększania się stosunków handlowych i ekonomicznych Gdańska z Polską, przyczem zaznaczył, że działalność portu jest obecnie większą niż przed wojną, oraz podkreślił, iż większa część eksportu polskiego idzie przez Gdańsk. Nakoniec generalny komisarz Rzeczypospolitej stwierdził, że utrzymanie stosunków normalnych jest wskazane i pożyteczne dla obu stron.

Mowa p. Mussolini'ego w senacie.

RZYM, 12.12. (PAT.) Wczoraj wieczorem senat zakończył ogólną dyskusję nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych. Odpowiadając rozmaitym mówcom Mussolini wygłosił obszerne przemówienie, w którem poruszał sprawę emigracji.

Mussolini podniósł następnie, iż rząd żywo zajmuje się sprawą ekspansji duchowej, co zresztą pozostaje w związku z politycznym prestigiem kraju.

Mówiąc następnie o długach i odszkodowaniach Mussolini oświadczył: „Długi nasze wynoszą obecnie 100 miljardów lirów. Dopóki na widnokręgu naszych finansów znajdować się będzie ta ciemna chmura, dopóty nie będziemy mogli patrzeć z zupełnym spokojem w naszą finansową przyszłość.

Omawiając rezultaty konferencji genueńskiej we wrześniu 1924 roku, Mussolini oświadczywszy, że Salandra postąpił właściwie ale podpisując protokół, dodał że protokół stanowi szlachetny wysiłek w kierunku uniemożliwienia wojny. Gdy jednak niektórzy zapowiadają, że z przyjęciem tego protokołu wojny zostaną zniesione, inni twierdzą, iż możliwość wojenna zostanie zniesiona, gdy kwestje prawne powstające się na gruncie wojennem i z idea uwarunkowej pokoju. Krótko mówiąc — mówił Mussolini — nad nasze jest takie. Jeśliby wszyscy podpisali protokół—my podpisalibyśmy również, ale mogę pozostawać osamotnionymi w podpisach sprawach. Podpisalibyśmy jednak z pewnemi wyjaśnieniami, gdyż jeśli naprawdę pragnie się pokoju, należy wyłączyć przyczyny wojny. Chamberlain przybywając do Rzymu, w czasie gdy rząd jego nie zdołał jeszcze rozpatrzeć protokółu domagał się ciągnienia jego zbadania i dyskusja nad protokółem została odłożona do marca 1925 roku. Myślę więc, że uzyskiwanie dalsze stopy, pozostające w związku z konferencją w sprawie rozbrojenia, uległa również przesunięciu. Zdaniem mojem należy przestudjować nader uważnie cały protokół ze względu na jego drażliwy charakter i na zawarte w nim zobowiązania.

Przemówienie Mussoliniego było żywo oklaskiwane. Senat przyjął następnie wszystkie ustępy, dotyczące budżetu ministerstwa spraw zagranicznych.

Ambasador Skrzyński u Papieża.

RZYM, 12.12. (PAT). Ambasador Skrzyński wręczył wczoraj papieżowi listy uwierzytelniające go w charakterze ambasadora. Ambasador przybył do Watykanu z całym personelem poselstwa. W sali Clementina oczekiwał nań sekretarz ceremonjały monsignore Canali. Papież przyjął ambasadora w sali tronowej w otoczeniu swego dworu i gwardji szlacheckiej. Na przemówienie ambasadora Skrzyńskiego, papież odpowiedział słowami pełnemi życzliwości dla rządu i narodu polskiego. Po oficjalnej ceremonjału papież przeszedł z ambasadorem do swej bibljoteki prywatnej i rozmawiał z nim dłuższy czas, poczem ambasador przedstawił papieżowi personel poselstwa. Następnie ambasador w towarzystwie monsignore Canali i szambelana Pause złożył wizytę kardynałowi Gaspar mu. Po tej wizycie ambasador z personelem poselstwa udał się do bazyliki watykańskiej na grób św. Piotra, poczem odprowadzony został przez monsignore Canali'ego w progi Watykanu. Po południu kardynał Gaspari rewizytował ambasadora Skrzyńskiego.

P. Broda u prezydenta Doumergue'a.

PARYŻ, 12.12. (PAT). Składając prezydentowi Doumergue'owi swe listy uwierzytelniające, Krasin oświadczył, że zadaniem jego będzie wzmacnianie stosunków szczerej przyjaźni obu narodów, oraz rozwijanie i utrwalanie ścisłej współpracy ekonomicznej, która leży we wspólnym interesie obu narodów.

Prezydent Doumergue stwierdził w odpowiedzi, że zasada niemieszania się do spraw wewnętrznych będzie regułą w stosunkach między obu krajami. Francja pozostaje wierną tradycjom, szanując prawo innych narodów do swobodnego wyboru formy ich rządu. Korzystne stosunki ekonomiczne będą mogły być uzyskane i rozwijane jedynie w atmosferze zaufania, jaka zaszła stworzyć obu rządy, a która będzie celem przyszłych rokowań.

Trzęsienie ziemi.

INSBRUCK, 12.12. (PAT). Pisma donoszą, że dziś o godzinie 3-ej rano odczuto tu 2 lekkie trzęsienia ziemi.

SALZBURG, 12.12. (PAT). Dziś o godzinie 4.30 rano odczuto tu lekkie trzęsienie ziemi.

GASTEIN, 12.12. (PAT). Dziś o godzinie 4.30 rano odczuto tu trzęsienie ziemi.

KOENIGSMARK
dramat przeczuć.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

AUDJENCJE U PREMJERA.

Prezes ministrów Grabski przyjął wczoraj prof. J. Kochanowskiego, kanclerza orderu „Polonia Restituta" w sprawie noworocznych nadań tego orderu, posła Barlickiego (PPS) — w sprawie pomocy dla bezrobotnych, posła Bryla (Zw. Chł.) i posła Dubanowicza (Ch. N.) w sprawach polityki ogólnej.

DELEGACJA URZĘDNIKÓW U PREMJERA.

Dnia 10 grudnia premjer przyjął delegację Zarządu głównego Stowarzyszenia urzędników państwowych w osobach pp. Z. Szczawińskiego, J. Stypińskiego, St. Sasorskiego i Z. Dudy, która przedłożyła memorjał w najważniejszych aktualnych sprawach urzędniczych.

PRZYJĘCIA U MIN. SOKALA.

Minister pracy i opieki społecznej, p. Fr. Sokal, przyjął w ostatnich dniach posła Czechosłowacji, dr. Fliedera, prezesa Y. M. C. A. w Indjach, dr. Paul, dyrektora Międzynarodowego biura dla walki z alkoholizmem w Lozannie, dr. Erood, dalej delegacje nauczycieli szkół średnich, prowadzoną przez p. posła Najgrodzkiego, oraz delegacje Komisji centralnej związków zawodowych, prowadzoną przez p. posła Kwapińskiego.

URLOP DYREKTORA MORAWSKIEGO.

Dnia 14 b. m. wyjeżdża na 4-tygodniowy urlop wypoczynkowy dyrektor departamentu M. S. Z. p. Kajetan Morawski. W czasie nieobecności zastępować go będzie zastępca wydziału ministerjalnego, dr. Karol Bader.

Wystrzegajcie się naśladownictw.
PROSTATYNA
FOSFATYNA FALIERA
znakomity pokarm, najbardziej polecany przez lekarzy dla dzieci, od 7-ego miesiąca, zwłaszcza w czasie odstawiania od piersi i w okresie rozwojowym. Działania wykończenia i zapewnia prawidłowy rozwój kości. Bardzo pożyteczny dla starców i rekonwalescentów.
Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
Żądać w każdem składzie
Wyłącznie w aptekach.

NA GWIAZDKĘ
wielki wybór książek dla dzieci, młodzieży i starszych poleca
„Książnica-Atlas"
Warszawa, Nowy-Świat 50, tel. 223 55.
SPRZEDAŻ NA RATY.
W dniach zagranicznych stale nowości.
5323—6

HAROLD LLOYD
popełnił samobójstwo.

POMOC w śródmieściu bez używalności kuchni poszukuje bezdzietne małżeństwo.
Cena obojętna.
Oferty tel. 167-15, godz. 10—12 rana.

MISJA MINISTRA TAUGUTTA.

Od specjalnego wysłannika „Kurjera Polskiego.

Przyjazd do Wilna.

WILNO, 12.12 (Tel. wł.). Dzisiaj o godz. 8 m. 40 rano przybył do Wilna minister Taugutt w towarzystwie sekretarza prezydjalnego, Świnarskiego. Tym samym pociągiem przyjechali posłowie białoruscy Tarashkiewicz i Jeremicz, poseł żydowski z Wilna Wygodzki i posłowie ludowi Chomiński, Wędzagolski i Halko. Na dworcu witali zastępcę prezesa ministrów: delegat rządu Borzęckiego, na czele innych urzędników państwowych, prezydent miasta Hańkowski, wiceprezydent Łokuniejewicz oraz przedstawiciele ludności. Minister Taugutt w towarzystwie p. Raczkiewicza udał się samochodem przez Ostrą Bramę do pałacu Rzeczypospolitej (dawniej Massalski).

Wizyty i przyjęcia.

WILNO 12.12. (Tel. wł.). Przed południem minister Taugutt złożył wizyty biskupom rzymsko-katolickiemu p. Matulewiczowi, prawosławnemu p. Michalkiewiczowi, arcybiskupowi prawosławnemu Jeronimowi oraz metropolitowi i senatorowi Rubinsteinowi. Dalej przyjął wizytę Bankowskiemu i generałowi-gubernatorowi, na wizytę Dziewańskiemu, prezydentowi miasta Bankowskiemu i generałowi Popielu. Dzisiaj minister przyjął szefów urzędów państwowych i delegacje ludności. W delegacji białoruskiej przestawicieli reprezentanci Tymczasowej rady Białoruskiej i towarzystwa „Proświta" pp. Sołowej, Sawicza i Kościewicza; z ramienia Litwinów przybył prezes Komitetu litewskiego Olszewski, dyrektor gimnazjum litewskiego Szybeka, ks. Cybrzyna i przedstawiciele „Ritas". W delegacji żydowskiej znaleźli się reprezentanci żydowskiego komitetu narodowego Sabat, Kowarski i Szaro. Następnie p. Taugutt przyjął biuro prasowe, następnie w gabinecie pp. Abramowicza, Kołłątaja i posła Świecha delegacje Kół rolniczych, Towarzystwa [illegible] i delegacje osadników.

Konferencje.

WILNO, 12.12. (Tel. wł.). Po wczorajszem decydującem ludności zastępcy prezesa ministrów odbył konferencje z przedstawicielami władz miejscowych. Najdłużej trwała rozmowa z kuratorem okręgu naukowego wileńskiego p. Żegmontem. Omawiano w sprawie wprowadzenia w szkołach [illegible] stawy językowych. Następnie p. Taugutt konferował z przedstawicielami [illegible] w sprawie połączenia materjalnego [illegible]. Wieczorem minister złożył wizytę [illegible] Marjanowi. Zdaje się [illegible] zapoznał się z panowaniem Rzeczypospolitej w [illegible].

Cel przyjazdu.

WILNO, 12.12. (Tel. wł.). Współpracownik „Kurjera Porannego" wysłał dłuższą rozmowę z ministrem Taugutem, w której on w następujący sposób zinterpretował cel swego pobytu: „Przyjechałem, aby zapoznać się z potrzebami ludności kraju i stosunkami na miejscu, które go tam. Chcę radzić się i zaobserwować".

Szczególną uwagę [illegible] zwrócił [illegible] konieczność [illegible] [illegible] 1. [illegible] 2. [illegible] w szkołach [illegible] 3. przygotowanie spraw komasacji gruntów, uregulowania serwitutów; 4. zmiana systemu podatkowego; 5. poznanie stanu odbudowy i zmiana środków [illegible]; 6. uregulowanie niedomagań samorządów gminnych i powiatowych oraz umożliwienie samorządom otrzymania kredytów [illegible]; 7. zwiększenie liczby urzędów i poprawa jakości; 8. uregulowanie spraw wyznaniowych.

Oświadczenie delegata rządu.

WILNO, 12.12. (Tel. wł.). Interwiewowany przez korespondenta „Kurjera Polskiego" delegat rządu, p. Raczkiewicz, oświadczył: „Reforma administracji połączać musi przedewszystkiem na zespolenie władz. Przedstawiciel rządu na otrzymać specjalne pełnomocnictwa i uzyskać prawo ingerencji w sprawy gospodarcze, gdyż one stanowią główną bolączkę ludności. Inicjatywa [illegible] na rzecz [illegible] w stosunku do innych dzielnic Polski. Chcę skonstatować, że obecnie zastoju w przemyśle i handlu polskim przy czytelnie ludności. Przeszkoda się to naprzykład w zmniejszeniu, właściwie całkowitym zaniku spławu na Niemnie. Przemysł i handel leżą były u nas jedynym z najważniejszych środków zarobkowania. Dzisiaj są one unieruchomione. Do panowania [illegible] przyczynił się także [illegible] tegoroczne. Ludność narzeka na podatki państwowe, samorządowe, które [illegible] [illegible] samorządom. [illegible] Ludność [illegible] środków [illegible] szkół i uważam też że komasacja gruntów i regulacja serwitutów jest rzeczą [illegible] Pilnie [illegible] stosunek [illegible] Już dzisiaj widzimy dodatnie skutki sprowadzenia korpusu ochronnego. Należy dalej postawić podział administracyjny kraju przez [illegible] powiatów, które dzisiaj są zbyt duże. [illegible] jest w trakcie realizacji [illegible] Wkrótce [illegible] administracyjne przygotowane [illegible] wprowadzenia w życie ustaw językowych [illegible] w kazaniach [illegible] [illegible] władzach językowych [illegible] Tu na [illegible] [illegible] [illegible]

O stabilizację urzędników.

Z powodu konferencji prasowej w Stowarzyszeniu Urzędników Państwowych.

Nasza administracja, jak i całe państwo, [illegible] w gruzy, pospiesznie, w czasie wojny. Musieliśmy od razu ogarnąć wszystkie dziedziny życia, co było tem trudniejsze, że kraj cały, ba, świat cały, przeżywał straszliwe skutki katastrofy europejskiej. To też, gdy po zawarciu pokoju przystąpiono do porządkowania stosunków wewnętrznych, pokazało się, że niemożna dokonać tego jednym zamachem. Poszczególne agendy życia, były zaledwie luźno ze sobą związane, zależność ich wzajemna niestabilna. Pewne urzędy były zbędne zupełnie, inne tylko czasowo miały rację bytu. Niektóre organy rozrosły się w sposób aż chorobliwy — inne cierpiały na niedorozwój. Na doprowadzenie tego wszystkiego do normy, wyrobienie metody pracy państwowej, a wreszcie ugodnienie stopnia pej napięcia z istotną możliwością skarbu Rzeczypospolitej trzeba było dłuższego okresu czasu.

Z tych właśnie względów ustawa o państwowej służbie cywilnej z dn. 17 lutego 1922 r. kreśląc bardzo szeroko prawa i obowiązki pracowników państwowych w artykule 116, zawiesza nieusuwalność urzędników, czyli ich „stabilizację" aż do 1 kwietnia 1924 r. Gdy okres ten jeszcze nie wystąpił, stabilizacje odłożono do r. 1925-go.

Przeżyliśmy i przechodzimy obecnie okres reorganizacji władz, zwinięcia całego szeregu urzędów, redukcji pracowników państwowych w instytucjach istniejących, a wreszcie niesłychanie ważny okres szkolenia urzędnika, ustalania poziomu wiedzy niezbędnego dla każdego stopnia, prób egzaminacyjnych i t. d. Obecnie dobiega końca praca nad sporządzeniem wykazu stanowisk niezbędnych dla państwa. W tych warunkach stabilizacja jest już rzeczą zupełnie dojrzałą i odwlekanie jej nie byłoby niczem usprawiedliwione.

Urzędnik nie jest maszyną, nie można go traktować jako przedmiot, który dziś się używa — jutro wyrzuca. Jest on jednostką żywą, która dla należytego wypełniania swych obowiązków musi mieć pewność jutra na to, aby w ciągłej obawie pozostania bez chleba. Tylko wtedy, gdy ma on zapewnienie ciągłości pracy, poświęca jej niemałą uwagę, nie oglądając się na zabezpieczenie przyszłości w innej dziedzinie.

Art. 116. pozwalający na wydalenie pracownika każdoczesnego bez podania powodów jedynie ze względów na reorganizację, zdawał tysiące ludzi na łaskę i niełaskę swych bezpośrednich przełożonych. Niezależność fantazja decydowała o tem czy uśmiechnąć się [illegible] lub dać [illegible]. A wszystko, jak wybitna rolę tem odgrywały względy partyjne, czynne literalnie spustoszenia w pewnych dziedzinach naszego życia. Tylko urzędnik stabilizowany, pewny swojego jutra może się zdobyć na [illegible] niezależność, która mu pozwala napot w pewnych „wypadkach przeciwstawić się zwierzchnika.

Właśnie ten interes publiczny [illegible] szczególnie urzędnicze do możnego stawiania sprawy stabilizacji, jak nas informują spotkały się one z całkowitem zrozumieniem tych postulatów ze strony premjera Grabskiego, który [illegible] dużo [illegible] zasadniczą obecnego [illegible] [illegible] [illegible]

S WAŃSKIE KOBIETY

DZIECKO SŁUCHA.

Żyjemy w epoce szczególnego zamętu i pomieszania pojęć etycznych. Wytworzyły je w dużej mierze ideje wolności. Nie trzeba się przesadzać, że każdy potrzebuje Polsce, ale bez wszelkiego hamulca wolności: pozostawiali nie wolności.

Czyż można się dziwić, gdy ktoś nawołujący, że ustali porządek, ulegnie zmętwyczwstania, nagłym wybuchom wolności, do której nie umieją się przyzwyczaić?

Powodzenie przemieszanie wartości i powszechny upadek etyki doprowadziły do bezpowrotnego zakłamania, za do odwrócenia rozumienia pojęć, prawd, prostych jak wszystkie. Chrześcijaninem się używa tu, kto uzyskiwał niezgodzi; konserwatystą tu, kto używa mieć wywrotowych, za mo- [illegible] się tu, który bije po twarzy, specjalnie poznasz po zamiłowaniu do wolności i tyranów, rzadkiem patrjotą jest morderca własnego prezydenta. Wprawdzie powoli społeczeństwo przyzwyczaja do zmamienia, jednakże małe to ono wierzy w nagłe uzdrowienie moralne społeczeństwa — Powstanie wiara w dzieci. Najpierw dziś w Polsce człowiek, którymi zgadzamy jedną z najzacniejszych kobiecych gotowy, jakie ma historja, wierzy w dzieci, w to nie zniesione jasnogłowe rodzicy, na które nie [illegible] we napotkać. Tych Nie są to już dzieci niewinniątek — jednakże, czy tak daleko spadnie jabłko od jabłoni?

Czy w atmosferze, w której dziecko wyrasta, nie [illegible] ciężkiej łapy na jego charakter i ideały? Nie trzeba powtarzać, że dziecko jest chłonne i wrażliwe.

Pamiętam, dzieciństwo moje — rewolucja [illegible] roku, [illegible] zabawy, kiedy to rzucałam bombę z kasztanów w pamiętnych potrzebach [illegible] — a [illegible] egzaltuje, bo bre! [illegible] głowę [illegible] zapewnych studentów. Jasne to [illegible] wałczącą o trzeźbę, jakie [illegible] i [illegible].

A to [illegible] gazet [illegible] które [illegible] z przekazania w pustce [illegible] [illegible]

[illegible] opowieści [illegible] z zaniedbania [illegible] [illegible] [illegible]

TEATR I MUZYKA.

REPERTUAR TEATRÓW

Wielki. Dziś i jutro (pop.) — „Pan Tadeusz" (wiecz.) — „Carmen".
Narodowy. Dziś i jutro (pop.) — „Grube ryby" (wiecz.) — „Don Juan".
Letni. Dziś i jutro (wiecz.) — „Zmartwienia pana Hamelbema". Jutro (pop.) — „Pan maczeniak".
im. Bogusławskiego. Dziś i jutro (wiecz.) — „Skalmierzanie". Jutro (pop.) — „Opowieść zimowa".
Polski. Dziś i jutro (wiecz.) — „Święta Joanna". Jutro (pop.) — „Król Henryk IV".
Mały. Dziś i jutro (wiecz.) — „Pan swego serca". Jutro (pop.) — „Szofer Archibald".
Nowości. Dziś i jutro — „Hrabina Marica".
Predy. Dziś i jutro — „Agentka bolszewicka". Jutro — „Zaklęte trzewiczki".
Pasaż. Dziś i jutro — „Rzeź Pragi". Jutro (pop.) — „Dzisiejsza Wa czawa o nocy".
Popularny. Dziś i jutro — „Floreta".
Qui Pro Quo. Dziś i jutro — „Kupa śmiechu".
Stylowy. Dziś — Przedstawienie zawieszone. Jutro — „Szkoła gwiazd".
Cyrk. Dziś i jutro — „Program grudniowy".

KONCERTY.

Sobota, 13.12.

Konserwatorjum. Dziś o 8 w. Wieczór pieśni Dźwierzbiec.

Niedziela 14.12.

Filharmonja. Dziś o 11 Poranek Chopina solistka (fortepian).

Koncert symfoniczny Syrf. Orkiestra Sollistka Berta Cramton i Lichtenberg.

Poniedziałek 15.12.

Teatr Polski z 12. Poranek taneczny Ha. Halanelej.

Konserwatorjum o 8 w. Wieczór sonatowy w wykonaniu Wacława Kochańskiego i Henryka Melcera.

Teatr Wielki. Dziś w wieczornej obsadzie arcydzieło „Carmen" po raz pierwszy w nowej szacie dekoracyjnej. Rolę tytułową wystąpi [illegible] młoda artystka p. Wermińska, w [illegible] kreacji sopranistka p. Czarnecka [illegible] Escamillo Fernando Pa[illegible] Don José [illegible] Frasquita [illegible] Mercedes [illegible] Zuniga [illegible] Morales [illegible] Dancairo [illegible] Dancaïla [illegible] Reminiscencje [illegible] Hamelbema.

Teatr Narodowy daje dziś popołudniowy o godz. [illegible] w sobotę pełna komedja [illegible] Don Juan [illegible] w sekwencjach W. Dra[illegible] Zjazd Węgrzynom [illegible]

* Teatr Letni. Dziś w sobotę pełna komedja [illegible] „Zmartwienia pana Hamelbema" komedja w 3-ch aktach Stefana Krzywoszewskiego p. t. „Zmartwienia pana Hamelbema".

NAJTAŃSZY w Warszawie TEATR
im. Bogusławskiego
W niedzielę godz. 3.30 po poł.
„Opowieść Zimowa"
wieczorem Barwna Komedjo-Opera
J. N. Kamińskiego
„Skalmierzanki"
Na przedstawienie popołudniowe bilety u gowe ważne

* Teatr im. W. Bogusławskiego. Dziś i jutro wieczór komedjo-opera J. N. Kamińskiego „Skalmierzanki" w bogatej oprawie [illegible] przeróbce muzyka Bu[illegible] [illegible] W niedzielę o godz. 3 i pół popoł. „Opowieść zimowa" Szekspira, [illegible] stanowiącym powodzeniem.

** Teatr Polski gra w dalszym ciągu na [illegible] historyczny Bernarda [illegible] d'Arc „Święta Joanna".

W dniach [illegible] pół popołudniowych na scenach dla [illegible] wspaniałe widowisko [illegible] „Król Henryk IV", który na [illegible] przedstawieniu zamknął okienko kasowe przed zapowiedzeniem spektaklu.

* Teatr Mały. [illegible] codzień cieszącą się wielkim powodzeniem sztukę Harnela „Pan swego serca".

W niedzielę o 4-ej popołudniu na scenach popularnych pełen humoru i werwy „Szofer Archibald" Przybłowskiej.

Teatr NOWOŚCI Bielańska 5.
HRABINA MARICA
operetka Kalmana z K. Niewiarowską w roli tytułowej.
Bilety nabywać można u Chodowieckiego Krak-Przedm. 9.

** Teatr „Nowości" daje codziennie operetkę „Hrabina Marica", która przebojem zdobyła sobie niebywałe powodzenie. Role głównych kreują panie: Kazimiera Niewiarowska, Janina Sokołowska w otoczeniu pp.: Manowskiego, Szymborskiego, Redo Sendeckiego, R. Moraszewicza, Krzewińskiego i in.

Zespół tańczących i śpiewających dzieci, rumuńska kapela oraz specjalnie z zagranicy sprowadzone reflektory dodają widowisku uroku. Teatr codziennie wypełniony, a rozbawiona publiczność rzęsistemi brawami darzy wszystkich wykonawców.

** Teatr im. Fredry. Dziś premjera nowej sztuki w 3 aktach dr. Wł. Maleszewskiego p. t. „Agentka bolszewicka" z gościnnym występem w głównej roli Ireny Solskiej. Zerwą [illegible] sztuki, posiadającą wysokie walory utworu dramatycznego, jak i grą znakomitej artystki, która od dłuższego czasu [illegible] występowała w Warszawie, rozpoczyna [illegible] tempa wielkie powodzenie. Jutro 14.12. o godz. 12 bajka dla dzieci „Ben Akiba", przedtem wystawiana p. t. „Zaklęte trzewiczki", wieczorem „Agentka bolszewicka".

Teatr QUI-PRO-QUO
galerja Luxemburga
KUPA ŚMIECHU
[illegible] a worów wesołych. Ideał całego zespołu
Reżyser Fr. Jarosy.
Dwa przedstawienia 5-e 7.15. 11-e 9.15

** Dziś 14 b. m. o godz. 12 w poł. w teatrze Polskim odbędzie się poranek taneczny Haliny Hulanickiej, która wystąpi w całkowicie nowym programie. Tegoroczne kompozycje naszej gwiazdy tanecznej skierowały się na drogę nowoczesnej muzyki modyfikując klasyczną tunikę na korzyść coraz wyraźniej zarysowującego się kostjumu. Teatr Polski ten tradycyjny przybytek tańca w wielkim stylu na ten raz zbierze niewątpliwie liczne rzesze wielbicieli talentu naszej wytwornej tancerki. Akompanjować będzie, jak i w latach ubiegłych utalentowana pianistka siostra tancerki — p. Zofja Jaroszewiczowa-Hulanicka.

** Londyńska „Evening News" z 4-go b. m. [illegible] portret p. Zofji Pflanz pendzla słynnego malarza amerykańskiego. Tryb[illegible] [illegible] ochlebną recenzję z jej popisów [illegible]

WZNOWIENIE „CARMEN".

Nieśmiertelne arcydzieło [illegible] ukazy[illegible] w sobotę, na scenie opery w nowej wspaniałej szacie. Od paru tygodni [illegible] zespół operowy przeżywały [illegible] kilka godzin dziennie nad [illegible] tego przepięknego utworu [illegible] dyr. Emila [illegible] Popławskiego, [illegible] nową [illegible] artystyczną szatę. Baletmistrz p. Piotr Zaj[illegible] cały szereg nowych tańców [illegible] zespołowych.

[illegible] nowe kostjumy wykonane [illegible] pod kierunkiem pani Wawrzyńczyk-Drabika nadadzą [illegible] wartość [illegible] Bizetowskiej operze [illegible] ukaże się w również całkowicie odnowionej doskonałej obsadzie.

Wznowienie „Carmen", przedstawiające [illegible] operę prawdziwy wysiłek [illegible] za interesowanie i [illegible] długiem a [illegible]

FREKWENCJA „DON JUANA".

Frekwencja publiczności na Don Juanie [illegible] Don Juana" w Teatrze Narodowym [illegible] osób za biletami [illegible] 1.530, przeszedłszy osób 134, co stanowi [illegible] godnej cześć 950 mie[illegible] [illegible] 77 [illegible]

PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI.

[illegible] Fredry daje od kilku tygodni w [illegible] zaś niedzielę [illegible] komedyjkę [illegible] „Zaklęte trzewiczki, czyli jak szewc [illegible] królewnę". W dowcipnie [illegible] w którym autor sam ostwarza komiczną rolę króla Kolka, [illegible] się wielkiem powodzeniem.

KONCERT WYDZ. OŚWIATY I KULTURY

IX koncert [illegible] oświaty i kultury [illegible] w sali konserwatorjum odbędzie się w nadchodzącą niedzielę. Program wypełni utwory Melcera i Saint Saënsa w wykonaniu K. Korczyńskiego, H. Zbonikiej-Ruszkowskiej, Henryka Melcera, Wacława Kochańskiego, oraz zespołu uczenic prof. Zbonikiej-Ruszkowskiej.

DRUGI KONCERT UCZNIÓW KONSERWATORJUM.

Orkiestra uczniowska pod dyrekcją prof. Singera wykonała bardzo poprawnie symfonję Sdur Haydna uwerturę Mozarta z „Fletu zaczarowanego" oraz koncert dmoll Bacha na dwoje skrzypiec.

Nieco gorzej wypadła część środkowa koncertu, gdzie skrzypce zastąpiono dwoma obojami.

Atrakcją koncertu był sekstet emoll Singera, piękna kompozycja utrzymana w formach klasycznych, napisana z wielką znajomością instrumentów, w brzmieniach bardzo ciekawa.

Wykonanie tego sekstetu było prawie doskonałe i wykazało, że niezadługo będziemy posiadali całą nową grupę świetnych instrumentalistów, owoc pracy prof. Singera, Jarzębskiego i innych.

L. M. R.

Korzystajcie z poczty i komunikacji lotniczej
P. L. L. Aero-Lloyd

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Propaganda gospodarcza.

Poruszanie obecnie zagadnienia naszej polityki gospodarczej jest do pewnego stopnia anachronizmem. Okres najgorszego [illegible] [illegible] sprzyjający pod tym względem, okres inflacyjny zmarnowaliśmy. Był to czas kiedy towary nasze [illegible] się bez trudu ukazać na rynkach światowych wytrzymując konkurencję, kiedy mógł sobie wyrobić odpowiednią opinję i tem samem utorować stałą drogę na przyszłość. Prawda, że eksport nasz wzrósł poważnie, ale jednocześnie był on tylko dorywczem lokowaniem poszczególnych partyj towaru bez nawiązania stałych stosunków. Z powodu braku normalizacji oraz braku organizacji handlowej wewnątrz kraju produkty nasze ukazywały się pod obcą firmą, która oczywiście wystawiała na to odpowiedni rachunek. Nabywca zagraniczny nadto, tylko orjentował się czy otrzyma towar znanej mu jakości — przeważnie liczył się z tem że gatunek towaru wielokrotnie stanowi przedmiot ryzyka.

W tej chwili położenie zmieniło się radykalnie. W ciągu kilku miesięcy staliśmy się najdroższym krajem w Europie, a przemysł nasz gwałtownie dopomina się o cła ochronne, by wytrzymać z jednej strony żądania robotników, a z drugiej zalew rynku wewnętrznego przez towary importowane. W jednej chwili prawie teren walki o zbyt przeniósł się z zagranicy do wnętrza kraju i tutaj coraz bardziej zmezyna się kurczyć. W tych warunkach trudno mówić o propagandzie, gdyż przy pierwszem pytaniu o cenę musielibyśmy wykazać naszą niepomierną słabość.

Jeżeli pomimo tego uważamy za słuszne poruszyć to zagadnienie, to przedewszystkiem z tego powodu, że z dotychczasowego gorzkiego doświadczenia powinniśmy wyciągnąć odpowiednie wnioski, następnie zatem dlatego, ponieważ niema prawdopodobieństwa by warunki produkcji uległy gwałtownej zmianie. Obecnie musimy przystosować się do tych warunków, które istnieją i które tylko powoli będą się zmieniać.

Podobnie jak całym szeregiem innych zagadnień, zagadnieniem propagandy i jej inicjatywą obciążyliśmy rząd. Oczywiście niesłusznie. Rząd może i powinien dopomagać organizacjom, żywotnym, ale niema takiego rządu na świecie, który potrafi za wszystkich myśleć i za wszystkich działać. Rezultatem takiego postawienia sprawy jest cały szereg nieporozumień, których typowym przykładem była wystawa w Kontantynopolu. Nie zamierzamy zupełnie krytykować jej, ani jej rezultatów, o których głosy jak zwykle są najróżnorodniejsze, lecz jest niezaprzeczalnym faktem, że zaszkodziła ona poważnie targom wschodnim, a z powodu gorączkowych przygotowań nie spełniła szeregu zadań, które mogła spełnić. Z drugiej strony wręcz odwrotnym przykładem braku ingerencji czynników rządowych jest puszczenie w samopas inicjatywy targowej wewnątrz kraju. W tej chwili mamy targi lwowskie i poznańskie. Coraz głośniej mówi się o warszawskich. Na naszym terenie gospodarczym odbywają się targi w Gdańsku. Dziwna rzecz, że nikt nie zadał sobie pytania, gdzie i kiedy ma przyjechać kupiec zagraniczny, by zobaczyć całokształt polskiej produkcji. Wszystko targi skończą na uwiąd — stać nas tylko na jeden targ i dorywcze, specjalne wystawy.

Skoro mówimy o stosunkach z zagranicą najsprzętniej bezwiednie muszą nam przyjść na myśl izby przemysłowo-handlowe. Bardzo być może, że coś się w nich dzieje, lecz nawet zainteresowani nic o tem nie wiedzą. Dwa komunikaty na rok, żywcem przetłumaczone z nadesłanego materjału stanowią maximum ich wysiłku. Każde pismo w Polsce pomieści chętnie rzeczowe wskazówki dla importerów i eksporterów, lecz nigdy ich nie otrzymuje. Przy podobnym wpływie na stosunki wewnętrzne, przy takiem traktowaniu dziedzin najbliższych, trudno nie nabrać sceptycyzmu, co do możliwości i wpływu tych izb poza granicami państwa.

To samo mniej więcej da się powiedzieć o wszelkich związkach producentów. Zasadniczo związek jest formułą bez treści. Gdy wszystko idzie dobrze producent związku nie potrzebuje i nie chce go utrzymywać, a gdy jest źle to go utrzymywać nie może. Związek pędzi żywot suchotniczy ogłaszając od czasu do czasu protesty, spełniając czynności reprezentacyjne, lecz nie bardzo wierząc w swą wewnętrzną spoistość i egzekutywę. Zapewne, że istnieją wspólne drogi rozwoju i wspólne interesa, możnaby wytknąć pewne linje zasadnicze, ale w nierozumieniu tego właśnie uwidocznia się słabość idei współpracy u nas, brak rzeczywistego odczucia potrzeby zrzeszenia, a czem niemniej nie walczą poszczególne jednostki.

Dokoła nas dzieją się rzeczy wielkie. Tworzą się potworne kartele, różne przemysły idą falą na podbój rynków — bez trudu moja na sprzeciwiać się celu. Obawiamy się, że sformułowanie polityki gospodarczej u nas nastręczyłoby poważne trudności. Nawet z chaosu, który panuje nie się w tej chwili nie wytanie tak, że można bez przesady powiedzieć, że zbiorowo tylko załatwiamy sprawy bieżące, tak, jak nam to życie nakazuje. Wyjątkowo świta nam jutro, a już jutro w pojęciu dziesiątek lat, na płaszczyźnie życia gospodarczego u nas nie istnieje.

Fakty te do pewnego stopnia są związane z sytuacją wewnątrz kraju i brakiem stabilizacji stosunków, lecz nie mniej prawda to nie trzeba zapominać, że tej stabilizacji niema nigdzie prawie w Europie. Nasi radcy handlowi na poszczególnych placówkach zagranicznych mogliby niewątpliwie dostarczyć bardzo cennych materjałów, któreby nam wykazały jak bardzo opóźniliśmy się w tej pracy. Doświadczenie nauczy nas z czasem wszystkiego, lecz doświadczenie własne kosztuje bardzo drogo. Dużo lepiej korzystać z cudzych doświadczeń.

W tej chwili przeżywamy okres pozbawiania obcych kapitałów. Kapitał ten po wojnie wkracza do nas jak na teren całkowicie lub częściowo nieznany. Podstawą wszelkiej zawartej umowy musi być zaufanie. Zaufanie to tworzy się na podstawie obserwacji naszego życia, pewności co do naszego postępowania i tysiącznych objawów codziennych. Każdy głos, każda notatka i artykuł, chociażby nie wywierały bezpośredniego skutku posiadają ogromne znaczenie. Wiemy doskonale, że poza prasą informacje o naszem życiu gospodarczem są zbierane przez oficjalnych przedstawicieli rządów, przedstawicielstwa handlowe i prywatne biura. Głosy ich są brane pod uwagę przy wszystkich poważnych rokowaniach. Niestety nie widzimy świadomego wytworzenia koniecznego nastroju, który odpowiadałby więcej prawdzie, aniżeli jaskrawe, niedojrzałe a przedwcześnie publikowane pomysły.

Sądzimy, że sformułowane przez nas fakty nie [illegible] z nich jest prosty. Dzieło propagandy w najszerszem tego słowa znaczeniu nie może być ani dziełem urzędów państwowych ani inicjatywą prywatną. Pod tym względem jest konieczną rzeczywista ściśle sformułowana współpraca. Istniały projekty, które przeszły aż nazbyt szybko w sferę zapomnienia; należałoby je wskrzesić i zrealizować.

Tadeusz Garczyński.

Produkcja soli.

Wczorajsze posiedzenie sejmowej komisji przemysłowo-handlowej było poświęcone kwestji państwowej gospodarki solnej i omówieniu programu tej gospodarki. Na posiedzenie przybył pan minister przemysłu i handlu Kiedroń i przedstawił komisji odnośne sprawozdanie. Ze sprawozdania tego wynika, że produkcja soli w państwowych salinach w stosunku do tej produkcji z czasów przedwojennych znacznie wzrosła i wyraża się dla salin małopolskich za rok 1923 liczbą 229.000 ton, podczas gdy w roku 1912 wynosiła 150.000 ton. Równocześnie wzrosła znacznie wydajność pracy robotników, gdyż przy prawie niezmienionej liczbie (w r. 1913—2.866, zaś w r. 1923—2.892) równa się ona dla Wieliczki 300 kg na robotnika-dniówkę podczas gdy w r. 1912 wynosiła 199 kg na robotnika-dniówkę. Zmniejszyły się również znacznie własne koszta salin państwowych.

Rada ministrów powzięła już decyzję co do rozszerzenia monopolu sprzedaży soli na cały teren Rzeczypospolitej (dotychczas takiego monopolu nie było na terenie b. zaboru pruskiego) oraz co do skoncentrowania całej gospodarki solnej, a więc zarówno eksploatacji jak i sprzedaży soli, w ministerstwie skarbu. Po przemówieniu z ramienia p. ministra skarbu dyr. Terczyńskiego rozwinęła się dyskusja, gdzie należy skoncentrować gospodarkę solną, czy w rękach ministra przemysłu i handlu, czy ministra skarbu.

Komisja na wniosek posłów Bartla (Wyzwolenie) i Wiszniewskiego (Zw. Lud. Nar.)

przyjęła nast[illegible] ...że dotąd ... od racjonalnej eksploatacji bogactw naturalnych ... nie ... handlu solą ... się rząd aby całą gospodarkę ... przed ministerstwem przemysłu i handlu ja... ministerstwie fachowem. Następnie na wniosek posłów Stażerka (P.P.S.) i Trepki (Stw. L. N.) przyjęto rezolucję wzywającą rząd do rozważenia monopolu sprzedaży soli na terenie całego państwa oraz do wykorzystania tego monopolu na ubezpieczenie organów samorządowych; przyjęto wreszcie rezolucję posła Polakiewicza (Wyzwolenie), wzywającą rząd do utworzenia cen soli hydrolnej z ceramii soli przemysłowej.

KRONIKA KRAJOWA.

CZŁONKIEM

gwiazdowi skarbowych w Warszawie.

12 grudnia.

Fabryka lamp elektrycznych „Cyrkon", Sienkiewicza 18, g. 4.

Miedzyjewskie Zakłady Górniczo-Hutnicze, Mazowiecka 5 (lokal Związku polskich kas żelaznych) g. 4.

Bank Polski Emigracyjny Kraj. Przedm. 7 godz. 4.

„Nasz Sklep" Smolna 36 (lokal gimnazjum Jana Zamoyskiego).

Przemysłowe Zakłady Chemiczne „Zenithos" ul. Czackiego 5 (Stow. Techników) godz. 4.

Pierwszy rok gospodarki bezdeficytowej.

Pierwszy dziesięć miesięcy r. b. wykazuje niezwykły wzrost dochodów państwowych.

Według zestawień dokonanych przez ministerstwo skarbu ogół wpływów zwyczajnych i nadzwyczajnych do skarbu państwa wynosił: w styczniu 49,4 miljon. zł.; w lutym 94,9 miljon. zł.; w marcu 127,4 miljon. zł.; w kwietniu 120 miljon. zł.; w maju (w tym wpłynęła pożyczka wiedeńska) 184,4 miljon. zł.; w czerwcu 160,9 miljon. zł.; w lipcu 146,1 miljon. zł.; w sierpniu 114,2 miljon. zł.; we wrześniu 160,5 miljon. zł.; w październiku 179 miljon. zł.

Wydatki skarbu państwa zwyczajne i nadzwyczajne w tym samym okresie kształtowały się w sposób następujący: w styczniu 198 miljon. zł. (w tem 27,8 miljon. zł zaległości zeszłorocznych); w lutym 104,1 miljon. zł. (w tem 22,8 milj.) zł zaległości zeszłorocznych; w marcu 117,8 miljon. zł (w tem 5,8 milj. zł. zaległości zeszłorocznych); w kwietniu 112,8 miljon. zł. (w tem 16,5 miljon zł. zaległości zeszłorocznych); w maju 107,7 miljon. zł.; w czerwcu 130,3 miljon. zł.; w lipcu 131,6 miljon. zł.; w sierpniu 122,4 milj. zł.; we wrześniu 154,8 miljon. zł.; w październiku 160 miljon. zł.

Ogółem w ciągu 10-ciu miesięcy r. b. wpłynęło do skarbu państwa 1.235,4 miljon. zł. wydatkowano zaś 1.329,9 miljon. zł.

W tym samym okresie r. 1932 wpływy skarbowe wynosiły 271,5 miljon. zł., wydatki zaś 558,7 miljon. zł., a więc przewyżka wydatków nad dochodami wynosiła 287,2 miljon. zł.; w r. 1933 zaś wpływy wynosiły 267,4 miljon. zł., wydatki zaś 495,8 miljon. zł., przewyżka więc wydatków nad wpływami wynosiła 228,3 miljon. zł. w rzeczywistości zaś więcej, gdyż jak wykazaliśmy wyżej, w ciągu 4-ch pierwszych miesięcy r. b. pokryto mniejsze wydatków zeszłorocznych w ogólnej sumie 24,1 miljon. zł.

Rozwoju pożyczek skarbowych.

Zmiana pożyczek skarbowych na konwersyjną pożyczkę złotową dobiega końca i będzie skończona w ustalonym terminie tj. 31 grudnia. Dotychczasowa zamiana wykazała że najwięcej zgłoszeń było ze strony posiadaczy obligacji krótko i średnioterminowych, przyjęci, a zwłaszcza „miljonowych".

Jak wpływały podatki w listopadzie.

Według dokonanego przez min. skarbu zestawienia tymczasowego wpływu dochodów z danin publicznych i monopoli w listopadzie r. b. wpływy te wynosiły:

Z podatków bezpośrednich (bez podatku majątkowego) 42,8 milj. zł.; podatek majątkowy zaś dał 10,9 milj. zł. Podatki pośrednie przyniosły 23,3 milj. zł. Cła dały 3,7 milj. zł. Opłaty i należytości 8,8 milj. zł. Monopole 18,6 milj. zł.

Ogółem dochody z danin publicznych i monopoli w ub. miesiącu wyniosły 131,5 milj. złotych.

Wpływy te przekroczyły sumy preliminowane na miesiąc listopad o 11,8 milj. zł.

Opinja świadectw przemysłowych na r. 1935.

Stowarzyszenie przedstawicieli handlowych, Królewska 18 w sprostowaniu wzmianki, jaka ukazała się w niektórych pismach, zawiadamia, że przyjmuje wpłaty na świadectwa przemysłowe na rok 1935 codziennie oprócz niedziel i świąt tylko od 5-ej do 6-ej wieczorem.

Wykaz świadectw przemysłowych.

Na wniosek porozumienia się z warszawską izbą skarbową biuro Stowarzyszenia handlowców polskich, pragnąc ułatwić członkom swym wykupienie świadectw przemysłowych na r. 1935, podjęło się przeprowadzenia powyższej akcji w swym lokalu (Królewska 18). Wszyscy deklaranci podatkowi, którzy nie mają w biurze Stowarzyszenia, zgłaszać się w godz. od 5 do 6 po poł. Zabierać ze sobą przedpłatowy zaliczone wpłaty, zaś dnia zapłatowy do 20 grudnia r. b. włącznie. Otrzymane świadectwa przemysłowe będą wydawane członkom natychmiast po otrzymaniu ich z kas skarbowych, natomiast przed kontrolującemi organami skarbowemi będą mogli członkowie legitymować się tymczasowemi kwitami. Stowarzyszenia. Ze względu na spodziewany natłok interesantów w ostatnich dniach grudnia wskazane jest jaknajwcześniejsze zgłaszanie się po wykup świadectw.

Reorganizacja min. przemysłu i handlu.

W związku z przejściem pełni przez min. skarbu główna dyrekcja państwowych przed siębiorstw górniczych podległa min. przemysłu i handlu, zostanie zreorganizowana. Dyrektor generalny tych zakładów p. J. Popławski ma zostać mianowany głównym dyrektorem państwowych zakładów naftowych. Należy zaznaczyć, że kierownictwo produkcji soli, które dotychczas podlegało min. przemysłu i handlu w związku z tym ma przejść pod zarząd min. skarbu.

Rada spółdzielcza.

W dn. 10 odbyło się w ministerstwie skarbu 9-ta z kolei posiedzenie państwowej rady spółdzielczej pod przewodnictwem p. Janusza Kwiecińskiego.

Po odczytaniu i przyjęciu do wiadomości sprawozdania z działalności rady w r. 1934, zaś (wiono sprawy zwyczajne. Przyznano prawo dokonywania rewizji ustawowej Związkowi robotniczych spółdzielni w Polsce oraz zaciągnięto na listę rewidentów rady spółdzielczej pp. J. Chwiałkowskiego, T. Ołzgmana i J. Żyliańskiego z Warszawy, W. Standego z Krakowa i M. Popławskiego ze Lwowa.

Uchwalono następnie nową instrukcję w przedmiocie sporządzania przez spółdzielnie sprawozdań rocznych uwzględniająca w znacznie szerszym zakresie, niż instrukcje dotychczasowe, potrzeby statystyki ruchu spółdzielczego.

W trzecie powzięto uchwałę w sprawie opinjodawczym, między innemi o wartościowaniu wkładów emerytalnościowych, o zmianie operacji spółdzielni kredytowych i o kasach gminnych.

Sytuacja w przemyśle naftowym.

Sytuacja w przemyśle naftowym nie polepszyła się w październiku b. r., na co złożyły się dwie przyczyny: spadek cen na rynku międzynarodowym spowodowany zwiększeniem produkcji przemysłu amerykańskiego oraz wysokie koszty produkcji. Wobec powyższego przemysł naftowy zmuszony został nietylko zmniejszyć wydobycie wierzenie, lecz również ograniczyć ilość szybów, będących w ruchowaniu. Producenci naftowi podjęli energiczną akcję reorganizacyjną, zmieniając metodę przez 68 szybów jest w stadjum wierzenia tadzym od dotychczasowego systemem linowym „Rotary", który skraca okres wierzenia z 8 do 4 lat do jednego roku. Nowa ta metoda wierzenia zmniejszy znacznie koszty, pomimo dużych nakładów związanych z zakupem niezbędnych nowych maszyn zagranicznych, wyskich ceł na nie oraz drogiej obsługi fachowej sprowadzanej z Ameryki. W czynnych szybach zwiększona została sprawność tłokowania, którego dokonywuje się 12 do 14 razy dziennie, a nie 8 jak dotychczas. Szybko postępujący napływ elektryfikacja zagłębia naftowego dostarczy przemysłowi tanią energję elektryczną i przyczyni się do zaoszczędzenia paliwa. Stworzona została wielka elektrownia w Borysławiu i są w biegu prace nad budową drugiej w Drohobyczu. Tendencja oszczędności w kosztach produkcji wyraziła się poniekąd w redukcji robotników i administracji o przeszło 20 proc. W dziale rafinerji przeprowadzana jest modernizacja maszyn. Sprowadzono ze zawe maszyny amerykańskie dla specjalizacji w wyrabianiu wyszkonstaw ...ych olejów. Ze względu na ...ny ...ny i pewne poprawy na rynkach zagranicznych i czeskich przewidywane jest pewne zwiększenie zbytu i polepszenie się cen.

Wymówienia wszystkim pracownikom w Tow. Akc. „Zawiercie".

Jak się dowiadujemy, dyrekcja unieruchomionego od pół roku Tow. akc. „Zawiercie" w Zawierciu wypowiła wszystkim pracownikom pracę z dniem 1 stycznia 1935 r. Dotychczas urzędnicy tego towarzystwa pobierali pół pensji miesięcznej. Jak oceniają poinformowani, przedsięwzięte krok ten w celu umożliwienia zawarcia nowych kontraktów w zamiarze spodziewanego uruchomienia [illegible]ki.

Koncesja broadcastingu.

Jak się dowiadujemy koncesja na urządzenie i eksploatowanie nadawczych urządzeń radjofonicznych najprawdopodobniej udzielona zostanie towarzystwu „Polskie Radjo", Towarzystwo to opiera się o konwem „Siła Światło", oraz o Polskie Tow. Radjowchowe. Podkreślić należy, że twórca Tow. „Polskie Radjo" jest p. Leopold Śląski, b. premjer.

Port w Gdyni.

Roboty kolejowe, prowadzone przez [illegible] w porcie Gdyni od strony Kosy Oksywskiej, postępują ...no naprzód ... agnety już około 400 m. Zdolność do załadowywania i wyładowywania towarów pomimo braku nadziei portowych, ujawnia się w coraz większej ilości ...ów, nawiązujących do portu w Gdyni. Zawijały tam w zeszłym ...ie ...ny statek francuski „Pologne" dwa razy biorąc towary i emigrantów i statek niemiecki „Hansa", który załadował taże drzewo.

(PAT)

KRONIKA ZAGRANICZNA

Rokowania handlowe sowiecko-niemieckie.

W wywiadzie z korespondentem „Ekonomicznej Zieni", przewodniczący delegacji sowieckiej dla rokowań z Niemcami Hanelis oświadczył co następuje: „Delegacja niemiecka, licząc się z istniejącym u nas systemem monopolu handlu zagranicznego, szuka „mostu" pomiędzy systemami sowieckim a niemieckim. Przygotowuje się ona do ustalenia przywozu towarów i uprawnień w dziedzinie handlu obywateli niemieckich na terytorjum sowieckiem. Wszystkie powyższe zagadnienia mogą być rozwiązane pomyślnie przy istnieniu monopolu handlu zagranicznego. My zaś wysuwamy, ze swej strony sprawę prowadzenia handlu w Niemczech na zasadach monopolu. Następnie wysuwamy projekt komercyjnej taryfy celnej, na zasadzie której mógłby być ustalony wwóz do Niemiec zboża sowieckiego i innych produktów żywnościowych. Proponujemy również zawarcie konwencji weterynaryjnej. Chętnie zawarlibyśmy z Niemcami bardziej ścisłe porozumienie gospodarcze, gdyby okazały nam one pomoc finansową w dziedzinie podniesienia naszego przemysłu wzamian za odpowiednie kompensacje. Jednak trudno na to liczyć, wobec ciężkiego stanu finansów niemieckich. Na zakończenie Hanelis oświadczył, że gdy wasza przeciągną się do świąt po świętach należy oczekiwać podpisania traktatu".

Gospodarcza ankieta w Wiedniu.

Dnia 15 grudnia b. r. odbędzie się w Wiedniu oficjalna ankieta w sprawie rozwoju produkcji górniczej w Austrji. Celem ankiety jest rozwiązanie zagadnienia zaopatrywania się w węgiel przy zastosowaniu się dla własnego kopalnictwa węglowego. Dotychczas bowiem Austrja posługiwała się węglem obcym.

Wewnętrzna pożyczka finansowa.

Minister finansów Clementel zawiadomił dziennikarzy, iż zamierzie wzorem zapisy na pożyczkę wewnętrzną przekroczyły 4 miljardy franków. W roku 1935 rząd przy...

Wykup 6% Złotych Bonów Skarbowych

SERJI II — A

będzie uskuteczniony zacząwszy od dnia 15 grudnia 1934 r. do dnia 15 czerwca 1935 r. włącznie

przez Centralną Kasę Państwową

oraz przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Pocztową Kasę Oszczędności, Państwowy Bank Rolny, Bank Handlowy w Warszawie, Bank Związku Spółek Zarobkowych, Polski Bank Przemysłowy, Bank Cukrownictwa, Bank Dyskontowy Warszawski, Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Bank Kwiecki Potocki i S-ka, Bank Małopolski, Bank Przemysłowców T. A. Poznań, Bank Przemysłowców Polskich, Bank Przemysłowy Warszawski, Bank Towarzystw Spółdzielczych, Bank Zachodni, Bank Ziemiański, Bank Zjednoczonych Ziem. Polskich, Polski Bank Handlowy, Powszechny Bank Kredytowy, Powszechny Bank Związkowy w Polsce, Warszawski Bank Zjednoczony, Wileński Bank Rolniczo-Przemysłowy, Ziemski Bank Kredytowy, Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie, Bank Śląski w Katowicach, Śląski Bank Eskontowy w Bielsku-Bielsku, Bank Ziemian we Lwowie i przez Oddziały tych instytucyj

poczynając zaś od dnia 16 czerwca 1935 r., do dnia 15 grudnia 1934 r., włącznie jedynie przez Centralną Kasę Państwową.

Żądajcie najsmaczniejszej HERBATY „CZOŁNIK"
Jan Pawełek, D/H.N. Pola, Gdańska 4.

Z RYNKÓW DEWIZOWYCH.

(Poprzednie kursy w nawiasach).

Wczoraj notowano w Zurychu obliczenie Nowy York 5.16 [illegible] (5.16.50) London 26.14.20 (24.25.50). Praga 15.37.50 (15.37.50), Madryt [illegible] (22.15.00). Paryż 27.55 (27.45) Budapeszt [illegible] (8.70.20). Bukareszt 1.62.50 (1.67). Belgrad 7.75 (7.75). Wiedeń 72.95 (72.75). Helsinki 2.08.50 (2.08.50). Sofia 3.79.00 (3.80.00). Berlin 1.22.90 (1.22.90).

Złoty na giełdach zagranicznych. London (za 1 f. st.) 24.40.00 Paryż (za 100 fr. fr.) 76.00 Praga (za 100 cz.) 634.75, Wiedeń [illegible] 13.60—13.72, Berlin (1.60—1.73) 13.70, Berlin 80.39 — 80.95, Odessa (za 100 rl.) 103.24 — 103.76, Nowy York (100 dl.) 19.25, Zurych (za 100 fr.) 99.00, Kyga (za 100 zł.) 100.00.

Z giełdy krakowskiej. Cedula krakowskiej giełdy krakowskiej. Notowania w złotych. Polski Bank Przemysłowy 0.33 — 0.34 Bank Małopolski 0.30—0.00 Bank Hipoteczny 0.37 (0.37) — 0.73 Ziemski Bank Kredytowy I-III 0.14 — 0. Powszechny Bank Kredytowy I-III 0.37 — 0.37 Bank Komercyjny 0.29 — 0— Bank Zw. Sp. Zarob. 0.70—0.00, Tabak (P. I. R.) 0.39—0.31 Impery I-IV 0.00—0.00, Phoenix I-IX 0.70—0.00, Polski Glob 0.55—0.0 Żegluga Polska I-III 0.15 — — Zieleniewski I-IV 0.40—0.35 Cegielski I-VIII 0.30—0.31 Parowozy I-III 0.30—0.31, Borsk Rolnicy 0.00 0.00, Trzebinia (nowszy) 0.63—0.68, Pechar I 1.00—0.0, Cukrów Centrum 15.40—15.50 Sierpc Gębnicka 4.50—0.00 T. P. O. I-IV 2.40—2.45, Polska Nafta 0.50—0.54, Rafineria 0.00—0.00, Strong I 0.70—0.68, Przędzal Cukrowni 0.00—0.00, Krakow IV 0.60—0.0 Przetwórnia w Trzebini 0.00—0.00, Chodorów IV 0.00—0.00 Chmielów I 0.55—0.00, Chybie 6.75—0.00, Kust 0.35, Sierpc Elektryczna 0.25—0.25, Fabryka Kapelusz Mysłowice 0.—, Niemojowski 0.57—0.5

Z giełdy warszawskiej. Akcje. Francuski (w Rozwodzie w złotych) Bank Rdz. Kat. 0.50—0.51, Bank Małopolski 0.5 — 0.15, Bank Hipoteczny 0.75—0.58, Bank Ziemski Kredyt. 0.15—0.12, Bank Przemysłowy 0.15—0.24, Browary Lwowskie 0.10 — 0.10, Cukrownia Rogów 0.00—0.00, Cukrownia Żabno 0.00—0.00, Cukrownia Kruszwica 0.00—0.00, Chodorów IV 0.00—0.00 Chmielów I 0.55—0.00, Chybie 6.75—0.00, Kust 0.35, Sierpc Elektryczna 0.25—0.25, Fabryka Kapelusz Mysłowice 0.—, Niemojowski 0.57—0.5

Z giełdy lwowskiej. Akcje. Francuski (w Rozwodzie w złotych) Bank Rdz. Kat. 0.50—0.51, Bank Małopolski 0.5 — 0.15, Bank Hipoteczny 0.75—0.58, Bank Ziemski Kredyt. 0.15—0.12, Bank Przemysłowy 0.15—0.24, Browary Lwowskie 0.10 — 0.10, Cukrownia Rogów 0.00—0.00, Cukrownia Żabno 0.00—0.00, Cukrownia Kruszwica 0.00—0.00, Chodorów IV 0.00—0.00 Chmielów I 0.55—0.00, Chybie 6.75—0.00, Kust 0.35, Sierpc Elektryczna 0.25—0.25, Fabryka Kapelusz Mysłowice 0.—, Niemojowski 0.57—0.5

Z giełdy zagranicznej. Cedula krakowska. Kursy Notowania w złotych. Bank Dyskontowy Bydg. 0.00—0.00, Bank Kwiecki-Polska 4.25—4.00, Bank Poznański 0.45 — 0.00, Bank Przemysłowców 3.00, Bank Zw. Sp. Zarob. 0.00—0.00 Polski Bank Handl. Poznań 2.00, Powszechny Bank Kredytowy 0.00, Bank Wileński 0.00, Bank Rolniczo-Przemysłowy 0.00, Arkowa I 0.00, Barkowski 0.00, Browary Rudn 0.00, Cegielski 0.55, Centrala Skór I 0.00, Cukrownia Łódzka 0.00, Cukrownia 0.00, Cukrownia Kruszwica 0.00—0.00 Hartung Kumachowski 1.00—0.00 Herstend Włocławek 0.00—0.00, Lubra 0.00 Lotnicy 0.00 Lubań 0.00, Dr Roman Ray 0.00, Milkowski Rudy 0.00 Pomorski 0.00 0.00, Młynosowania 0.00 Pendowski 0.00, Plotno 0.00, Pedwalska Spka Drzewna 0.00 0.00, Przemysłowy 0.00 Przędzalnia 0.00 Fabryka Kabel 0.00, Tłuszcz 0.— Orka 0.00 0.00 Wilkow 0.00, Wyrz. Chemiczne 0.00 0.00, Zjednoczone Browary Grodzieńskie 0.00, Nowy York 0.00 — 0.00, Włocławek Tow. Akc. 0.00, Bory Tucz 0.00—0.00.

Z giełdy wiedeńskiej. Zieleniewski 000, Apollo 000, Cukier 000, Gal. Karpaty 000.0, Gutkie 000, Schoeller 000 Siemens 000, Stępień 000, Kostyan 000, Ostrowiec 000, Lunger 000, Bank Małopolski 000, Bank Hypoteczny 000, Postawa Cement 000, Browary Lwowskie 000, Bank Ziemski 000, Powszechny 000, Nafta Polska 000, Integ — T. P. O. 000.00 000.00.

NOTOWANIA DEWIZ I WALUT.

ZURYCH 12.12 (PAT). Kursy przeciętne. Londyn 25.25, Berlin 1.22.90, Nowy Jork 5.16.50, London 26.14.20, Paryż 27.55, Madryt 22.22.00 Praga 15.37.50, Budapeszt 0.70.20, Bukareszt 2.62.50 Wiedeń 72.90, Belgrad 7.75, Sofia 3.79.00.

WIEDEŃ 12.12 (PAT). Devizy: Warszawa 13700, Berlin 1670 (za 100), Nowy York 70935, Zurych 17950, London 337700, Paryż 3708, Madryt 3049, Budapeszt 96.32, Belgrad 1042, Praga 1045, Amsterdam 2811, Kopenhaga 1814, Chicago [illegible] 10606, Kopenhaga [illegible], Nowy York 8782, Sofia [illegible].

Waluty: polskie 13700, [illegible] 16800 (za 100), dolar 70935, funt szwajcarski 13640, funty sterlingowe 341 900, franki francuskie 2769, [illegible], [illegible], [illegible],

Z GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Uchwyciwszy się wczoraj w tem miejscu powtórzonej pogłoski, o pożyczce polskiej w Ameryce, spekulacja zawodowa usiłowała nie bez powodzenia popychać kursy niektórych popularnych walorów, zaorzystały na tem akcje Norblin, przesunięte o przeszło 15 proc. Ostrowieckie, zdrożały o 8 proc. utraciwszy jednak następnie część tej podwyżki. Starachowice tylko o 2 proc. drożej, tyleż Modrzejów. Z mechanicznych, Lilpop nadal faworyzowane, mniej Rudzki. Natomiast więcej o 10 proc. osiągnęły Lisko. O dwa grosze podniosły się Fitzner i Gamper oraz Cegielski. Bankowe akcje niewiele zmienione; lepiej Dyskontowe. Więcej płacono za chemiczne. Cementowe nieosobliwie. O 3 proc. wyżej szły — z cukrowniczych — Warszawskie Fabryki; mocniej Michałów i Czersk.

Grupa elektryczna nie awansowała. Niemniej stale nafciane. Posunięto węglowe o 7 proc.

Z włókienniczych, Żyrardów o 6 proc. lepiej, Zawiercie osłabione. Spożywcze mało poprawione.

Na rynku papierów procentowych, rządowych, kursy niejednolite. Wyżej nieco Miljonówka, 5 proc. Złota słabiej. Dolarowe i Konwersyjne jak wczoraj.

Pracowała też spekulacja w dziedzinie papierów hypotecznych. Ziemskie Listy zyskały ćwierć punktu. Znacznie wyżej o 1.50 płacono za wylosowane. Miejskie 5 proc. Listy z największego notowania zeszły o 50 groszy. Nieco lepiej 4 proc. Miejskie Warszawskie. Osłabły 6 proc. Obligi 1915/6 o prawie pół złotego.

Na rynku dewizowym ruch mały. Kursy nieco osłabły, zwłaszcza Szwajcarja i Paryż. Złoto 272 i pół. Koniec giełdy utrzymany.

DEWIZY I WALUTY.

(Pierwsze cyfry oznaczają transakcje, drugie — sprzedaż, trzecie — kupno).

I. Waluty.

Dolary Stanów Zjedn. 5.18 | 5.21 | 5.16.

II. Dewizy.

Belgja za 100 fr. 20.40 | 20.73 | 20.53.
Belgrad za 100 [illegible]
Berlin [illegible]
Budapeszt za 100.000 [illegible]
Amsterdam za 100 [illegible]
Chrystjanja za 100 [illegible]
Helsingfors za 100 [illegible]
Holandja za 100 [illegible]
Konstantynopol [illegible]
Kopenhaga [illegible]
Londyn 24.41 | 24.53 | 24.29.
Madryt [illegible]
Nowy York 5.18 | 5.21 | 5.16.
Paryż za 100 27.82 | 27.96 | 27.68.
Praga za 100 15.71 | 15.78 | 15.64.
Rygа za 100 [illegible]
Szwajcarja za 100 100.93 | 101.20 | 99.70.
Sztokholm [illegible]
Wiedeń 7.33 | 7.36 | 7.29.
Włochy za 100 22.53 | 22.64 | 22.42.

PAPIERY WARTOŚCIOWE.

	Dn. 12 XII	Dn. 11 XII
	w złotych	
Papiery proc.		
[illegible]	[illegible]	[illegible]
Akcje.		
I. Bankowe		
[illegible]	[illegible]	[illegible]
II. Przemysłowe		
a) Fabryk chemicznych		
[illegible]	[illegible]	[illegible]
b) Fabryk cukru		
[illegible]	[illegible]	[illegible]
c) Fabryk cementu		
[illegible]	[illegible]	[illegible]
d) Przedsiębiorstw Przem. Drzewnego		
[illegible]	[illegible]	[illegible]
e) Kopalń i zakładów hutniczych		
[illegible]	[illegible]	[illegible]
f) Fabryk metalowych.		
Ziedn. Pol. Fabr. Masz. i Narz. Rolni. I-II em.	0.57—0.58	0.54
Cegielski I-X	4.07	
Fitzner I-VII	[illegible]—0.72	0.62—0.68
„Lilpop" I-II-IV-III	[illegible]	4.15—4.20
Modrzejowskie I-VI	0.87	0.89
Norblin I-VI		
Ostrowie I-III	6.75—7.15	6.60—6.65
Ostrowieckie I-IV	0.35	0.33—0.35
Parowozy I-V		
„Pocisk" V	[illegible]	[illegible]
Rohn Zieliński I-IV	[illegible]	1.99—1.99
Rudzki I-V	2.05—2.11	2.01—2.06
Starachowickie I-V		
„Trzebinia" I-V	[illegible]	[illegible]
„Ursus" I-II	1.35—1.35	1.30—1.20
Zieleniewski I-V	[illegible]	
Suchedniów		
Wolkan		
g) Fabryk wyrobów włókniarskich		
„Monopol" I-IV em.		
„Tekstilna" V-VI		
Żyrardów I em.	27.00—26.50	25.50—31.50
II em.	1.00—12.65	11.30—11.65
h) Przedsiębiorstw Handlow.		
„Belpol" I-V em.	[illegible]	0.92
Bo[illegible] I-VII		0.23
[illegible] I-X		
„Polbat" I-VI		
Skóry i Cukr. I-V		
[illegible] Kom. II		
„Tkanina" I-V		
[illegible]		
Polski [illegible]		
[illegible]		
i) Przedsiębiorstw różnych		
Celulozy I em.		0.61—0.62
[illegible] „Nobrow"	1.20	1.19—1.25
Elektryczność	1.70	1.70
P. L. L.	0.12	
Herbapolsch	4.25—4.30	4.05
[illegible]		
Kopeń		0.15
Parkowania Inż.		
„Polska Nafta" I-V em.		0.63
Przem. Mleczny		
[illegible]		
Nobel		
[illegible]		
[illegible]		1.25
[illegible]		0.49
Spyrytus		2.05—2.45
„Lepego"		
Cerata		
[illegible]		
Lemnard		0.99

GIEŁDY ZBOŻOWO - TOWAROWE.

Zboża.

POZNAŃ, 12.12. Żyto 19.25—20.25. Pszenica 32.75—34.75. [illegible] Jęczmień browarowy 23.00—25.00. Owies [illegible] Mąka żytna 65 proc. 31.00—34.00. Mąka pszenna [illegible] Otręby pszenne 16.00. Śrut [illegible] Groch polny 19.00—23.00. Groch [illegible] Seradela 13.00—17.00. Łubin [illegible] Ziemniaki fabryczne [illegible] Jaja [illegible] Kartofle [illegible] Siano [illegible] Słoma [illegible] Nasiona [illegible]

BRZEŚĆ 12.12 (PAT). Giełda zbożowa. [illegible] Żyto [illegible] Pszenica [illegible] Mąka pszenna [illegible] Mąka żytna [illegible] Kasza jęczmienna [illegible] Kasza gryczana [illegible] Otręby [illegible] Ziemniaki [illegible] Siano [illegible] Słoma [illegible] Nasiona [illegible]

OBROTY POZAGIEŁDOWE.

Waluty.

Dolar [illegible] Funt [illegible] Złoto [illegible] Srebro [illegible] Bilon 0.47

Akcje oficjalne.

Bank Dyskontowy 5.25. Bank Handlowy 1.70. Bank dla Handlu i Przemysłu 0.90. Bank Przemysłowo-Rolniczy 0.30. Bank Ziemi Obszary 0.80. Bracia Jaroń 0.30. Kijewski 10.03. Pulsz 2.41. Zgierz 0.30. [illegible] Śnieżka i Gwiazda 0.50. Chodorów 5.10. Ciecie 0.50. Częstochowa 1.00. Dostawowe 2.00. Warsz. Tow. Fabr. Cukru 3.25. Warszawskie Towarzystwo Węgla 1.00. 3.05. [illegible] Polska Nafta 0.05. Cegielski 0.55. Lilpop 0.40. Modrzejów 4.30—0.[illegible] drobne odcinki 0.00. Norblin 0.80. Ostrowie 7.1[illegible]. Parowozy 0.35. Rudzki 1.29. W [illegible] Starachowice 2.1[illegible]. Zawiercie [illegible] 20.50. [illegible] Żyrardów [illegible] Ursus 11 [illegible] Suchedniów, — Pustelnik [illegible]

Listy pierwsze [illegible] proc. 27.50; Listy Miejskie 5 proc. 16.00. Listy Miejskie [illegible] proc. [illegible]

Metale.

BERLIN, 12.12 (PAT). Giełda metalowa. [illegible] Miedź [illegible] Cyna [illegible] Ołów [illegible] Cynk [illegible] Aluminium w [illegible] Antymon Regulus [illegible] Srebro [illegible]

LONDYN, 12.12 (PAT). Miedź na gotówce [illegible] Miedź [illegible] Cyna [illegible] Ołów [illegible] Cynk [illegible] Antymon [illegible] Srebro [illegible]

NOWY YORK 11.12 (PAT). Srebro zagraniczne [illegible] Miedź [illegible] Cyna [illegible] Ołów [illegible] Cynk [illegible] Antymon [illegible] Srebro na dostawę [illegible]

Bawełna.

LIVERPOOL 12.11 (PAT). Bawełna. Otwarcie. Styczeń 12.50 [illegible] Zamknięcie. [illegible]

LIVERPOOL 12.12 (PAT). Bawełna. Zamknięcie. styczeń 12.50. luty 12.73. marzec 12.78. czerwiec 12.82. lipiec [illegible] sierpień [illegible] październik 13.50. listopad 13.62.

BREMA 12.12 (PAT). Targ bawełny. Zamknięcie 25.10.

Nekrologja.

ZMARLI W WARSZAWIE.

Ś. p. Ignacy Majewski, l. 59, dr. fil., pogrzeb o g. 11 z kaplicy na Powązkach — Ś. p. Leon Bronisław Starnowski, weteran z r. 1863, l. 83, pogrzeb dziś, o g. 10 r. z kaplicy na Powązkach. — Ś. p. Mikołaj Wiszniewski, l. 63, pogrzeb dziś, o g. 10 z kosc. św. Barbary. — Ś. p. Ignacy Legatowicz, l. 82, pogrzeb dziś, o g. 9.30, z kaplicy szpit. Przem. Panskiego.

ZMARLI NA PROWINCJI.

Ś. p. Kazimierz Łaszcz, l. 21, urzędnik P. K. P., zmarł w Brwinowie — Ś. p. Stanisław Szyszko, l. 58, zmarł w maj. Pabierowce.

Od KASZLU i przeziębienia używaj

Pastylki „NEO-VALDA"

Wyrobu Laboratorjum Chemiczno-Farmaceut.

B. KROGULECKI w Warszawie

Żądać w aptekach i składach aptecznych.

—5114—15

CO M. ARCT WYDAŁ

NA TEGOROCZNĄ GWIAZDKĘ

DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

NOWOŚCI

Buyno-Arctowa M. **Perły księżniczki Marji.** Powieść fantastyczna dla młodzieży. Z rys. czarnemi i barwnemi A. Gawińskiego, w ozd., barwnej oprawie. 8.—

Dyakowski B. **O dawnych łowach i dawnej kuchrzynie.** Opowiadania z rys. Nowina-Przybylskiego. W ozd. oprawie. 7.50

Porażińska J. **Kichuś majstra Lepigliny.** Powieść z życia mieszczan krakowskich XVII w., z rys. i okładką barwną A. Gawińskiego, w ozd. opr. 5.—

Rabska Z. **Legendy kaszubskie.** Wydanie ozdobne in 4-o, z rys. i okładką barwną Molly Bukowskiej. W ozd. oprawie. 7.50

Rogosnówna Z. **Kiltuś bajduś.** Wierszyki, śpiewy i zabawy dla małych dzieci. Wydanie ozdobne, in 4-o, z barwnemi rys. A. Gramatyka-Ostrowskiej. W ozd. oprawie.

Szelburg-Ostrowska E. R. **A... kotki dwa.** Wierszyki dla małych dzieci, z rys. Wł. Szyndlera. W ozd. oprawie. 7.50

U leśnego dziadka. Powieść dla dzieci z rys. A. Gawińskiego. W ozd. oprawie. 5.—

NOWE WYDANIA

Gawiński A. **Lolek Grenadjer.** Czarodziejska historja dla chłopców z rys. i 12 ryc. barwnemi autora. W ozd. opr. 6.—

Grabowski J. Finek. Opowiadanie o psie dla dzieci. Z rys. w ozd. opr. 3.50

Green H. **Brat ocjomniały.** Powieść z rys. A. Gawińskiego w opr. 3.—

Konopnicka M. **O Janku Wędrowniczku,** rys. i okładką barwną A. Gawińskiego. W oprawie. 2.50

Konopnicka M. i Noskowski Z. **Śpiewnik** dla dzieci. W ozd. oprawie. 3.80

Orwicz Jerzy. **Wódz narodu.** Powieść historyczna z życia Kościuszki, z rys. Bagieńskiego. W ozd. oprawie. 6.50

Słowacki J. **O Janku co psom szył buty.** Wyd. ozdobne, z rys. i barwną okładką A. Gawińskiego. W oprawie. 2.50

Thompson S. **Dzielny rogacz.** Opowiadania z życia zwierząt z 30 rys. W opr. 5.50

Zarnski M. płk. **Na morzach dalekich.** Opowiadania polskiego żeglarza, z 24 rys. autora, z przedmową Zd. Dębickiego. 9.— W oprawie 10.50

DLA DOROSŁYCH

JAN SOBIESKI
Monografja historyczna
ARTURA ŚLIWIŃSKIEGO
Wydanie wytworne, albumowe zawierające 110 rycin i portret Jana Sobieskiego. Ukł[illegible]iążki opracował prof. E. Trojanowski. In. 4° W ozd. oprawie. 32.—

ALBUM MALARSTWA POLSKIEGO
50 barwnych reprodukcyj najwybitniejszych dzieł malarzy polskich z tekstem polskim i francuskim. Wydanie wytworne in folio, w ozd. oprawie.

SŁOWNIK JĘZYKA POLSKIEGO
MICHAŁA ARCTA
70.000 wyrazów, 4.300 rysunków, wydanie drugie 3 tomy w jednym. W formacie dużego Larousse'a, w ozdobnych oprawach w płótno, płótno ang. lub półskórek.

ENCYKLOPEDJA MUZYKI
Prof dr. J. REISSA
JEDYNA W LITERATURZE POLSKIEJ KSIĄŻKA OBEJMUJĄCA CAŁOKSZTAŁT WIEDZY MUZYCZNEJ 8.—
W OZDOBNEJ OPRAWIE 12.—

Księgarnie M. Arcta polecają

Bogaty wybór książek na podarki dla dzieci i dorosłych w językach: polskim, francuskim, angielskim i niemieckim.

KILIMY, OBRAZY, PIANINA

SPRZEDAJE KSIĘGARNIA M. ARCTA

Warszawa, Nowy-Świat 39

Katalogi na żądanie BEZPŁATNIE.

POWSZECHNIE UZNANE ZA NAJSKUTECZNIEJSZE

GAŚNICE „MINIMAX"

GASZĄ KAŻDY POŻAR W ZARODKU

OK. 3.000.000 GAŚNIC W UŻYCIU

OK. 100.000 UGASZONYCH POŻARÓW!

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ:

CENTRALA SPRZEDAŻY GAŚNIC „MINIMAX" T-WO KOMISPOL. sp. z ogr. odp.

WARSZAWA, NOWY-ŚWIAT 61. TEL. 270-04. 5637

NA RATY JAK ZA GOTÓWKĘ **FUTRA**

ŻAKIETY karakułowe, fokowe i bibretowe, LISY białe i niebieskie naturalne, etole nurkowe. OKRYCIA damskie i palta najnowszych fasonów, polecs na najdogodniejszych warunkach znana pracownia

M. WYGODNY

MARJAŃSKA 11,

róg Twardej. Tel. 284-04, front I-sze piętro.

Firma egzystuje od 1906 r.

Dr. Med. Marceli Dobrzyński

Królewska 6, front I piętro. Tel. 4-65.

Choroby weneryczne, skóry i włosów.

Przyjm. od 9—2 i 5—8 pp. Panie od 5—6 pp.

6124—15

Składajcie ofiary na bezdomnych.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Warszawie Stefan Szutowski zamieszkały w Warszawie przy ul. Złotej nr. 83 na zasadzie art. 1030 Post. Cywil. podaje do wiadomości publicznej, że dn. 19 grudnia 1924 r. o g. 10 zrana w domu nr. 10 przy ul. Sieleckiej odbędzie się licytacja ruchomości należących do Bolesława Sosnowskiego składających się z samochodu marki Lewerson nr. 427 pol. oszacowanych na zł. 1200. Spis rzeczy i szacunek takowych przejrzany być może w dniu licytacji. 5000

Komornik przy Sądzie Okręgowym m. st. Warszawy Kazimierz Jaworski, urzędujący przy ul. Orlej nr. 6 na zasadzie art. 1030 Ust. Postęp. Cywiln. podaje do wiadomości publicznej, że dnia 15 grudnia 1924 roku od godziny 10 zrana w domu nr. 13 przy ul. Twardej odbywać się będzie licytacja ruchomości należących do firmy „Józef Gutman i H. Kurland, składających się z 800 sztuk żeliwek kominkowych do prasowania oszacowanych na zł. 1875. Spis rzeczy i szacunek takowych przejrzany być może w dniu licytacji. 5336

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Warszawie Stefan Szutowski zamieszkały w Warszawie przy ul. Złotej nr. 83 na zasadzie art. 1030 Post. Cywil. podaje do wiadomości publicznej, że dn. 19 grudnia 1924 r. o g. 10 zrana w domu nr. 6 przy ul. Świadeckich odbywać się będzie licytacja ruchomości należących do Adolfa Zandla składających się z mebli oszacowanych na zł. 1000. Spis rzeczy i szacunek takowych przejrzany być może w dniu licytacji. 5000

POLECAMY ZNANEJ DOBROCI

Koniaki (winiaki) — **Wódki wytrawne** — **Likiery, Rumy i Araki**

Ref. S. P. Jubileuszowy, Rezerwa Specjal i in. — Rolnik Whisky, Wypalanka Myśliwska, Starogardka — Stołowa, Pomorzanka, Żubrówka — Banan, Ananas, Staropolski, Cherry Brandy — Wiśniówka, Jarząbinka, Pomarańczówka

WINKELHAUSEN

Rozlewnia i Skład fabryczny **BIAŁYSTOK**, Wiatrakowa 4, tel. 127.

Jeneralne Przedstawicielstwo na Kongresówkę i Małopolskę.

D. H/P. **H. Podkomorski i S-ka, Warszawa, Nowy Świat 2**, tel.: 176-32 i 74-95

KRONIKA.

Podziękowanie. Za hojny dar (670 zł. 62 gr.) przesłany przez Zw. Zawod. Pracown. miejsk. na rzecz sierot, których opiekunem dotychczas byłem, składam w imieniu tychże gorące podziękowanie oraz staropolskie „Bóg zapłać".

F. Filipowicz.

Zawiadomienie. Komitet Daru Narodowego dla Marji Skłodowskiej-Curie donosi nam, iż zamierzona zbiórka, która się miała odbyć dn. 14 b. m. w Białymstoku została odroczona na czas nieokreślony z powodu dotkliwego zimna. Jednocześnie Komitet był zmuszony do cofnięcia na razie, zorganizowanego przezeń odczytu, który miał wygłosić fa howiec w celu tego iż Nar. Org. Kobiet samorzutnie zorganizowała swój odczyt.

Odczyty. Dziś o godzinie 7 wieczór w sali Rady Miejskiej nastąpi odczyt o wynalazku Marji Skłodowskiej-Curie, zorganizowany przez Nar. Organizację Kobiet.

Dn. 14 b. m. o godz. 1 po południu w Pol. Zw. Zawodowych Lipowa 19 będzie wygłoszony odczyt „Nasza Wielka Uczona — Skłodowska-Curie".

Z gimnazjum męskiego. W niedzielę 14 b. m. o godz. 11 rano odbędzie się w państwowem gimnazjum męskiem (Kościelna 9) konferencja wychowawców z rodzicami, z powodu zakończenia drugiego okresu bieżącego roku szkolnego.

Chcąc, by praca szkolna dała jak najlepsze wyniki, pomiędzy szkołą a rodzicami winna wytworzyć się jak najdalej idąca współpraca i dlatego najlepiej będzie, gdy wszyscy — bez wyjątku — rodzice stawią się na konferencję.

Nowe pismo w Białymstoku. Jak się dowiadujemy Związek Zjednoczenia Zawodowego Polskiego ma zamiar wydawać w Białymstoku pismo tygodniowe p. t. „Życie robotnicze".

Sekcja winno-wódczana. Wczoraj w lokalu St. Kupców Pol. kich odbyło się zebranie organizacyjne Koła Kupców winno-kolonjalnych. Zebranie zagaił sekretarz Stowarzyszenia adw. Reinhard charakteryzując w krótkich słowach zadania jakie.

Następnie ukonstytuował się tymczasowy Zarząd w osobach prezesa p. Przewuskiego, jego zastępcy p. Reinhardt i sekretarza p. Chmielewskiego.

Z kolei zostało zadań sekcji na pierwszy plan wysunięto zakup artykułów u źródeł bez pośrednictwa [illegible] w celach podatkowych [illegible] kredytu [illegible] drobne kupcy [illegible].

Między innemi powzięto projekt założenia Kasy Spożywczej [illegible] Stowarzyszenia, z której mogliby korzystać drobne kupcy [illegible].

W czywiłonym nastroju zebranie przeciągnęło się parę godzin.

Likwidacja biur Okrętowych. Jak się dowiadujemy Towarzystwo Okrętowe „Bałtycko-amerykańska linja" ma zwinąć swe oddziały w Grodnie i w Białymstoku.

Z Rady Miejskiej. We wtorek 16 b.m o godz. 8 wiecz. odbędzie się pierwsze budżetowe posiedzenie Rady Miejskiej. Preliminarz budżetowy został już opracowany przez Magistrat i przejrzany przez komisję budżetową, uzupełnioną przez cały szereg radnych. Ponieważ na posiedzeniach tych przedyskutowano obszernie każdą pozycję budżetową przeto jest nadzieja, że na plenarnych posiedzeniach Rady Miejskiej nie będzie zbyt wielkiej ilości przemówień.

BACZEWSKIEGO

LIKIERY:

Abricotine
Banan
Cherry
Curacao triple sec
Grotte
Menthe glaciale
Orange sec sec
Rose
SOUVENAIN

Popierajcie L. O. P. P.

Teatr Miejski w Białymstoku

pod dyrekcją BRONISŁAWA SKĄPSKIEGO

Pod protektoratem Departamentu Sztuki i Piękna

„Teatr PALACE"

W niedzielę dnia 14 b.m. o godz. 5 ap. t. i 8 wiecz. **Premjera**

Kwiat Pomarańczowy

komedja w 3 ch aktach

A. Birabeau i J. Dolleja przekład E. Woronieckiego

Początek o g. 8 30 wiecz. **Reż. Br. Skąpski.**

Bilety do nabycia w kasie teatru od 11 ej do 2 ej i od 5 do końca przedstawienia.

Komisarz Powiatowej Kasy Chorych w Białymstoku

niniejszem ogłasza, że w dniu 17 grudnia 1924 r. o g. 11-ej przed południem przy ul. Czarnej № 4, odbędzie się

LICYTACJA

ruchomości p. Bacera, zajętych na podstawie art. 51/53 p. 1 Ust. Sejm. z dn. 19 maja 1920 r. (Dz. Ust. № 44), sprzedawane będą następujące przedmioty: 2 maszyny przędzalne, oszacowane na sumę 661 zł. 16 gr.

Powyższe przedmioty oglądać można na miejscu pół godziny przed licytacją.

Białystok, dn. 10 grudnia 1924 r.

Komisarz Powiatowej Kasy Chorych:
Dr. Szaykowski.

187

Komisarz Powiatowej Kasy Chorych w Białymstoku

niniejszem ogłasza, że w dniu 18 grudnia 1924 r. o godz. 12-ej w Dobrzyniewie odbędzie się

LICYTACJA

ruchomości Zakł. Przem. „Dobrzyniewo" zajętych na podstawie art. 53 p. 1 Ust. Sejm. z dn. 19 maja 1920 r. Dz. Ust. 44, sprzedawane będą następujące przedmioty: 200 (dwieście) tuż. noży rzeźniczych oszacowanych na zł. 528 gr. 90.

Oglądać można powyższe przedmioty na miejscu na pół godziny przed licytacją.

Białystok, dn. 10 grudnia 1924 r.

Komisarz Powiatowej Kasy Chorych:
Dr. Szaykowski.

188

Związek Producentów RYB Sp. Akc.

ODDZIAŁ w BIAŁYMSTOKU

ul. Kilińskiego Nr. 8 (w podwórzu)

Sprzedaż wyborowych ryb żywych i śniętych.

185

INFORMATOR

SKŁAD FUTER

F. JANKIELEWICZ

Sienkiewicza № 18

Wielki wybór — foki, lisy, mały krótki kara kuły i inne.

Prof. Jan KOROBKOW

(PIANISTA)

udziela lekcji gry fortepianowej, (niższy, średni i wyższy kurs) akompanjament studjowanie partji operowych (akompanjator klasy śpiewu prof. Justinianiego i prof. Sobolewskiej).

Adres: ul. Sienkiewicza 34 m. 8 od g. 4—6 p.p.

77

Ogłoszenia drobne.

Zgubiono legitymację № 3589, wydaną przez Starostwo Brzeskie B. Boruchowi Rabinowiczu. 181

Do majątku Białostockiego potrzebny ekonom kawaler, — adres: ul. Ś-to Jańska № 21, Wacław Malinowski w Białymstoku. 170

Zgubiono legitymację Święcz Zofji wydaną przez Zarząd Kasy Chorych w Białymstoku. 183

Zgubiono legitymację Grobowskiej Teofili wydaną przez Zarząd Kasy Chorych w Białymstoku.

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa — Złp. 4.50 — zamiejscowa wraz z przesyłką — Złp. 5.00 — zagraniczna — Złp. 8.00.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy — szerokość szpalty redakc. w tekście — Złp. 0,40 — zwyczajne — Złp. 0,16 — drobne za wyraz — Złp. 0,12. Ogłoszenie tabelaryczne i zagraniczne kosztują o 50 proc. drożej zamiejscowe terminowe o 25 proc. drożej. Od cen powyższych udziela się rabat 25 proc. instytucjom społecznym i poszukującym posad. Układ ogłoszeń ośmioszpaltowych.

Wydawca i redaktor Z. Kaczorowski.

Polska Drukarnia w Białystoku Sp. Akc. ul. Warszawska 61.